Ogólnokrajowy tygodnik SZ "Związek Polaków na Białorusi"

GŁOS znad Niemna

13 kwietnia 2001r. Nr 15(466) Index 63863 Rok założenia 1989

Drodzy Rodacy!

Z całego serca składamy najserdeczniejsze życzenia z okazji Wielkiego Święta - Wielkanocy. W tym roku razem - katolicy i prawosławni - przeżywamy te wyjątkowe dni. Chrystus łączy nas u Swego krzyża i pustego grobu. Jezus zmartwychwstał i jesteśmy świadkami tego! Niech Miłość zmartwychwstała odmieni nasze życie na lepsze, doda nadziei, mądrości i dobroci, otworzy serca bliskim.

Zarząd Główny SZ ZPB
redakcja „Głosu znad Niemna"

SŁOWO PASTERSKIE

Wielkanoc 2001

Jezus żyje! Tę prawdę raz jeszcze ogłoszą radosne wielkanocne dzwony, tę prawdę przypomną świąteczne Ewangelie i głoszone przez kapłanów homilie.(...) Prawda o Zmartwychwstaniu Chrystusa, prawda, którą powinniśmy przyjąć jako fundament pod budowę naszego życia.

„Jeśli Chrystus nie zmartwychwstał, daremne jest nasze nauczanie, próżna jest także wasza wiara" (1 Kor 15, 14). Do tych słów św. Pawła nawiązuje Katechizm Kościoła Katolickiego, który wskazując na sens i znaczenie Zmartwychwstania Chrystusa przypomina, że stanowi ono przede wszystkim potwierdzenie tego wszystkiego, co sam Chrystus czynił i czego nauczał. Wszystkie prawdy o Bogu i człowieku, nawet najbardziej niedostępne dla umysłu ludzkiego, znajdują tu swoje uzasadnienie, gdyż Chrystus dał ich ostateczne, obiecane przez siebie potwierdzenie swoim Boskim autorytetem (por. KKK 651).

Słowa św. Pawła parafrazuje też Ojciec Święty Jan Paweł II przypominając w swym liście apostolskim na nowe tysiąclecie „Novo millennio ineunte": *„Chrystus jest Zmartwychwstałym! Gdyby tak nie było, próżne byłoby nasze przepowiadanie i próżna nasza wiara"* (28).

W świetle tej radosnej prawdy (...) spróbujmy zastanowić się, co w nasze życie wnosi i co powinna wnieść dobra nowina o Zmartwychwstaniu Pana.

Pierwszym elementem radości jest prawda o pustym grobie Jezusa. Katechizm Kościoła Katolickiego przypomina, że *„pusty grób stanowił dla wszystkich istotny znak. Jego odkrycie przez uczniów było pierwszym krokiem w kierunku rozpoznania samego faktu Zmartwychwstania Chrystusa. Najpierw miało to miejsce w przypadku pobożnych kobiet, a potem Piotra. Uczeń,*

„którego Jezus kochał" (J 20, 2), *stwierdza, że wchodząc do pustego grobu i widząc „leżące płótna"* (J 20, 6), *„ujrzał i uwierzył"* (J 20, 8). *Zakłada to, że widząc pusty grób, uznał, iż nieobecność ciała Jezusa nie mogła być dziełem ludzkim i że Jezus nie powrócił po prostu do życia ziemskiego, jak stało się w przypadku Łazarza"* (KKK 640).

A jakim znakiem jest dla nas pusty grób? Czy odkryliśmy już głębię jego wymowy? Przypomina on, że nasze życie nie kończy się na śmierci, że ma wymiar wieczny. Mocą Chrystusa Zmartwychwstałego i my zostajemy powołani do szczęśliwej wieczności. Świadomość tego faktu obala wszelkie koncepcje materialistycznego podejścia do życia. Wlewa również w serca ludzkie nadzieję i stać się może podstawą nowego budowania swego życia. W świetle tej wartości wszelki wysiłek ludzki, nie tylko w sferze materialnej, ale i moralnej nabiera nowego, głębokiego sensu. Jak bardzo potrzeba naszemu społeczeństwu przejąć się tą prawdą. Nie będzie prawdziwego postępu i dobra społecznego bez przemiany ludzkiego serca. Uczciwość, wierność danemu słowu, praca nad podniesieniem poziomu moralnego życia bierze stąd swój początek. Jakże wielką stratą dla człowieka było wyrwanie z jego serca takich właśnie fundamentów budowania człowieczeństwa. Dzisiejszym zadaniem Kościoła jest przypomnienie prawdy o wiecznym wymiarze naszej życiowej drogi, a czynimy to w oparciu o Ewangelię o pustym Jezusowym grobie.

Jezus żyje! Nie można go było zamknąć w grobie pod ciężkim kamieniem. Ostatnie słowo należy do Niego, bo jest Bogiem. To kolejna prawda dla nas. Nasz Kościół diecezjalny przeżywa swoje dziesięciolecie. Nie można go było zamknąć pod grobowym kamieniem. Bo jego siłą był i jest Zmartwychwstały. Nie znaczy to jednak, że wszyscy chrześcijanie już tę świadomość w swoich sercach mają. Zaufajmy usłyszanej Dobrej Nowinie i bądźmy jej świadkami. Żyjemy już w takich czasach, gdzie wolność wyznania wiary przodków jest gwarantowana prawem. Dziękując Bogu za to, nie bójmy się przyznawać do Chrystusa.

Chrześcijanin nie jest obywatelem drugiej kategorii, chrześcijanin, jako wierny Chrystusowi, musi swoim życiem i pracą dawać świadectwo wartościom, w które wierzy. Jakże bardzo nasze czasy tego świadectwa chrześcijan potrzebują.

Każdej niedzieli wspominamy Chrystusowe Zmartwychwstanie. To „cotygodniowa Wielkanoc". Ojciec Święty Jan Paweł II w liście apostolskim „Dies Domini" przypomina: *„Kto otrzymał łaskę wiary w Zmartwychwstałego Pana, z pewnością rozumie znaczenie tego dnia, jakie ma w całym tygodniu, i przeżywa go z głębokim wzruszeniem, które św. Hieronim wyraził słowami: Niedziela to Dzień Zmartwychwstania, to dzień chrześcijan, to nasz dzień"* (DD 2). Jak bardzo potrzeba, byśmy ten dzień do końca uświęcili.

Mamy coraz więcej świątyń. Czy zawsze bierzemy udział w niedzielnej mszy świętej, czy potrafimy tego dnia powstrzymać się od niekoniecznych prac, znaleźć czas dla naszej rodziny, znaleźć czas na odpoczynek? Ojciec Święty we wspominanym liście woła: *„Dzień ten stanowi samo centrum chrześcijańskiego życia. Jeśli od początku pontyfikatu niestrudzenie powtarzam słowa: "Nie lękajcie się! Otwórzcie, na oścież otwórzcie drzwi Chrystusowi!", to dziś chciałbym z mocą wezwać wszystkich do ponownego odkrycia niedzieli: Nie lękajcie się ofiarować waszego czasu Chrystusowi! (...) Czas ofiarowany Chrystusowi nigdy nie jest czasem straconym, ale raczej czasem, który zyskujemy, aby nadać głęboko ludzki charakter naszym relacjom z innymi i naszemu życiu"* (DD 7).

Wymowa pustego grobu Jezusa to jeszcze jedno przypomnienie słów: *"Nie lękajcie się!"*. Nie lękajcie się prawdy. Jezus jest Prawdą i Prawda odniosła zwycięstwo. Nie lękajcie się zatem prawdy. Niech zniknie z naszego życia wszelkie zafałszowanie, nie lękajcie się poznawać Jezusa jako Prawdę. Jakże ważne to zwłaszcza dla naszych dzieci i młodzieży. Prawdę o Zmartwychwstaniu, o sensie ludzkiego życia fałszują dziś coraz bardziej szerzące się sekty. Nie lękajcie się prawdy, to znaczy uczcie dzieci i młodzież szacunku dla wartości, jakie niesie chrześcijaństwo. Konieczna jest dobra katecheza. Apeluję o to do wszystkich rodziców - umożliwcie waszym dzieciom udział w zajęciach katechetycznych. (...)

W cytowanym już liście "Novo millennio ineunte" Ojciec Święty przypomina światu słowa Jezusa, skierowane do św. Piotra *"Duc in altum"* (Łk 5,4) — *"wypłyń na głębię"*. Papież powiada: *"Dzisiaj te słowa skierowane zostają do nas i wzywają nas, byśmy z wdzięcznością wspominali przeszłość, całym sercem przeżywali teraźniejszość i ufnie otwierali się na przyszłość: "Jezus Chrystus wczoraj i dziś, ten sam także na wieki"* Hbr 13,8 .

Wypłynąć na głębię naszego chrześcijaństwa w imię Zmartwychwstałego — to zadanie również i dla nas na nowy wiek, na nowe tysiąclecie. Ale w oparciu o prawdę i nadzieję pustego grobu, ze świadomością, że Jezus żyje. Jezus żyje również na Białorusi! Niech swoim błogosławieństwem obejmie cały nasz kraj i narody! Niech jego zwycięstwo będzie siłą na wszelkie dobre przemiany nadchodzących czasów.

W imię Zmartwychwstałego wszystkim z całego serca błogosławię.

+Aleksander Kaszkiewicz

Aleksander Kaszkiewicz
Biskup Grodzieński

W numerze:

Wizyta Papieża 2

Język a tradycja 4

Okrutne losy 5

Obrzędy wielkanocne 9

Zamkowe wzgórze 11

Ogłoszenie

Oddział Miejski ZPB w Grodnie serdecznie zaprasza na zabawę wielkanocną, która odbędzie się 16 kwietnia br. o godz. 18.00 w Polskiej Szkole w Grodnie.

Ilość miejsc jest ograniczona.

Chętnych zapraszamy do udziału w konkursie pisanek i potraw wielkanocnych.

Autorzy najlepszych prac otrzymają nagrody.

OM ZPB w Grodnie

Czytelnikom Głosu znad Niemna

Zdrowych, pogodnych, rodzinnych Świąt Wielkanocnych i pięknej słonecznej wiosny życzy

Sylwester Szostak

Konsul Generalny RP w Grodnie

ISSN 1563-3233

Ten numer gazety Głos znad Niemna ukazał się dzięki wsparciu Stowarzyszenia Autorów ZAiKS w Polsce.

SONDAŻ

Jak świętujemy Wielkanoc i czego życzymy bliźnim. Odpowiadają grodnianie.

Tatiana:
- Wielkanoc ma dla mnie duże znaczenie. Każdy ma dobre wspomnienia z dzieciństwa związane z tym świętem. Życzę ludziom pogody ducha.

Eugenia:

- Wielkanoc to najlepsze święto, ponieważ jest to Zmartwychwstanie Pańskie. Tego dnia chodzimy do cerkwi, robimy pisanki. Życzę, aby wszyscy byli bardziej wyrozumiali, szanowali jeden drugiego.

Aleksander Asonow:

- Wielkanoc obchodzimy w gronie rodzinnym. W dzieciństwie zazwyczaj świętowaliśmy na wsi, zbieraliśmy się razem i jeździliśmy do świątyni, babcia piekła babę wielkanocną. Życzę wszystkim wesołych świąt.

Olga:

- Zawsze obchodzimy Święto Wielkanocy dwa razy, ponieważ w naszej rodzinie są katolicy i prawosławni. Chodzę święcić pokarmy tak do kościoła, jak również do cerkwi. Już teraz odczuwa się świąteczny nastrój. Wielkanoc to rodzinne święto, dlatego życzę pomyślności i rodzinnego ciepła.

Nikita:
- Lubię wszystkie święta, to również. Życzę, aby podczas tych świąt spełniły się wszystkie marzenia, aby świeciło słońce i było ciepło.

BEZ PRZEŁOMU

Wysoki szczebel - błahe rezultaty

Kanclerz Gerhard Schreoder po dwudniowej wizycie w Petersburgu, jednoznacznie zapewnił prezydenta Władimira Putina o poparciu Niemiec dla Rosji i bardzo wstrzemięźliwie wypowiadał się o spornych kwestiach.

Zdaniem obserwatorów — oprócz tych ogólnych deklaracji szczyt w Sankt Petersburgu nie przyniósł wymiernych efektów. Pochwałą współpracy, ale bez porozumienia w sprawie redukcji długów Rosji wobec Niemiec czy zwrotu zagrabionych dzieł sztuki, zakończyły się rozmowy kanclerza Niemiec z prezydentem Rosji.

Podczas spotkania Schroeder zachęcał Moskwę do współpracy z Zachodnią Europą, a Putin mówił, że Niemcy są dla Rosji kluczowym zachodnim partnerem.

© REUTERS

Kanclerz Niemiec Gerhard Schreoder i prezydent Rosji Władimir Putin

Rozmawiajcie z USA

Do spornych tematów należał np. amerykański plan budowy tarczy antyrakietowej (NMD), czemu ostro sprzeciwia się Moskwa. Kanclerz, który według przedstawiciela niemieckiej delegacji jest sceptyczny wobec możliwości zrealizowania rosyjskiego projektu budowy europejskiego systemu antyrakietowego — bez udziału USA — po raz kolejny zasugerował, by Moskwa w sprawie obrony antyrakietowej rozmawiała bezpośrednio z USA.

Sprawa wokół NTW

Kanclerz w sposób bardzo wyważony wypowiadał się też na temat sytuacji wokół telewizji NTW, z jednej strony mówiąc o konieczności pluralizmu medialnego i wolności środków masowego przekazu, z drugiej jednak o tym, że nie może mieszać się w wewnętrzne sprawy Rosji, *„szczególnie w to, kto jest lub nie jest właścicielem stacji telewizyjnej w Rosji"*.

Długi, długi...

Chociaż kanclerz i prezydent z zadowoleniem podkreślili dynamiczny rozwój współpracy między obu krajami, nie rozwiązali jednak sprawy zadłużenia. Schroeder wyraził chęć zamiany części 60-miliardowego długu Rosji na akcje rosyjskich firm — zwłaszcza, w sektorze energetycznym i paliwowym. Wbrew swym poprzednim propozycjom, to Rosja jest jednak teraz niechętna tego typu rozwiązaniom. Obaj przywódcy zgodzili się kontynuować prace nad rozwiązaniem problemu zadłużenia byłego ZSRR wobec byłego NRD, które przejęła Rosja, a także długu zaciągniętego w Niemczech przez Rosję już po upadku ZSRR.

Z 40 mld USD, które Rosja jest winna krajom zrzeszonym w Klubie Paryskim (zrzesza banki centralne), 19 mld przypada na Niemcy. Rosja początkowo uchylała się od spłaty Klubowi 3,5 mld USD, które powinna zapłacić w tym roku, jednak później uległa naciskowi krajów-kredytodawców, w tym Niemiec, i zaczęła dług spłacać.

Tylko tyle

Po rozmowach podpisano dwa dokumenty: jeden dotyczący rozwoju współpracy w dziedzinie kosmosu, w jego badaniu i wykorzystywaniu dla celów pokojowych oraz drugi w sprawie szkolenia kadry kierowniczej dla gospodarki rosyjskiej.

WS

UKRAINA

Wizyta Papieża

Wicepremier Ukrainy Mykołaj Żułynśkyj skrytykował niedawne wypowiedzi patriarchy moskiewskiego i Wszechrusi Aleksija II, który powtórzył swój sprzeciw wobec zapowiedzianej na czerwiec br. wizyty Jana Pawła II na Ukrainie.

- Uważamy te stwierdzenia za niesłuszne. Wizyta Papieża jest wizytą państwową i nie powinna być nawet dyskutowana, zwłaszcza przez Rosyjski Kościół Prawosławny - stwierdził wicepremier, odpowiedzialny w rządzie za sprawy humanitarne, a obecnie także za przygotowania do wizyty Jana Pawła II.

- Jesteśmy przeświadczeni, że większość ludności oczekuje wizyty Papieża, która przyczyni się do zbliżenia między różnymi wyznaniami na Ukrainie — podkreślił polityk. Jednocześnie zapowiedział, iż minister spraw zagranicznych Ukrainy przygotowuje oficjalną reakcję w tej sprawie.

W ubiegłym tygodniu patriarcha Aleksij po raz kolejny wyraził swój sprzeciw wobec wizyty Ojca Świętego na Ukrainie, powołując się na prześladowania, jakich, jego zdaniem, doznają ukraińscy prawosławni ze strony grekokatolików.

Patriarcha oskarża też Kościół katolicki o prozelityzm na terytoriach tradycyjnie prawosławnych, do których, jego zdaniem, zalicza się Ukraina.

Również MSZ Federacji Rosyjskiej za pośrednictwem przedstawicielstwa Rosji w Watykanie i misji Stolicy Apostolskiej w Moskwie przekazało Stolicy Świętej wyrazy zatroskania w związku z przygotowaniami do czerwcowej wizyty Papieża.

Poinformowała o tym przed kilku dniami służba prasowa Dumy Państwowej, powołując się na pierwszego wiceministra spraw zagranicznych Rosji Aleksandra Awdiejewa. Miał on powiedzieć, że sprawę tę *„w szczerej rozmowie poruszył premier Federacji Michaił Kasjanow w czasie swego spotkania z Janem Pawłem II"* w ubiegłym miesiącu.

Niedziela Palmowa w Rzymie

Jan Paweł II ma przebywać z wizytą na Ukrainie od 23 do 27 czerwca br.

PAP

USA - ROSJA

Kosmos dla bogaczy

Amerykański milioner, który ma nadzieję, że będzie pierwszym kosmicznym turystą, pomyślnie przeszedł ostatnią próbę w podmoskiewskim centrum treningowym.

Oznacza to, że Rosjanie nie zamierzają ustąpić Amerykanom, którzy są przeciwni lotowi cywila na Międzynarodową Stację Kosmiczną (ISS).

Kalifornijski milioner Dennis Tito miał pierwotnie lecieć na rosyjską stację orbitalną Mir, za co miał zapłacić 20 mln USD.

Gdy okazało się, że stację trzeba zlikwidować, Rosjanie zaproponowali Amerykaninowi lot na ISS wraz z dwoma rosyjskimi kosmonautami Tałgatem Musabajewem i Jurijem Baturinem. Start wyznaczono na 28 kwietnia.

Tymczasem amerykańska agencja kosmiczna NASA zdecydowanie sprzeciwiła się podróży Tity argumentując, że obecność amatora na dopiero budowanej stacji może zmniejszyć bezpieczeństwo załogi. W marcu z powodu Tity doszło do kontrowersji między amerykańską agencją kosmiczną a jej rosyjską odpowiedniczką.

Kalifornijski milioner Dennis Tito

Rosyjscy kosmonauci demonstracyjnie odmówili uczestnictwa w szkoleniu w ośrodku lotów kosmicznych w Houston.

Borykająca się z kłopotami finansowymi Rosyjska Agencja Lotnictwa i Przestrzeni Kosmicznej ma nadzieję, że dochody z lotu Tity zasilą jej budżet.

Strona rosyjska twierdzi, że NASA nie może decydować, kto ma lecieć na rosyjskim statku kosmicznym Sojuz. Misja Sojuza jest jednak częścią wspólnego programu budowy międzynarodowej stacji kosmicznej. Z kolei Stany są zainteresowane dalszym udziałem Moskwy w budowie ISS.

PAP, WS

AFERA

Teraz Szwajcaria

Paweł Borodin, były najbliższy współpracownik eks-prezydenta Borysa Jelcyna i aktualny sekretarz generalny Związku Białorusi i Rosji, przebywa w więzieniu Champ-Dollon w Genewie oskarżony o pranie pieniędzy i uczestnictwo w organizacji kryminalnej. Według pewnych źródeł Rosjanin przyzna się do winy, by wyjść z aresztu za kaucją.

W Nowym Jorku przetrzymywany był w nowym, nieoddanym jeszcze oficjalnie do użytku budynku więziennym, którego był jedynym pensjonariuszem. W Genewie trafił do trzyosobowej celi, w której siedzi z dwoma osobami podejrzanymi o przestępstwa kryminalne.

W kilka godzin po wylądowaniu były zarządca majątku Kremla po raz pierwszy na własne oczy zobaczył tego, który od ponad dwóch lat prowadził przeciw niemu śledztwo. Sędzia Daniel Devaud oficjalnie przedstawił 54-letniemu Borodinowi ciążące na nim zarzuty — wypranie w szwajcarskich bankach co najmniej 25 mln USD, udział w organizacji kryminalnej. Pieniądze te — według Devaud — to łapówki, jakie szwajcarskie firmy budowlane Mabetex i Mercata wręczyły Borodinowi w zamian za przyznanie im wartych setki milionów dolarów kontraktów na renowację Kremla.

Borodin został aresztowany przez FBI. Mimo oficjalnych rosyjskich protestów, propozycji zapłacenia kaucji i osobistego poręczenia ambasadora nowojorski sędzia uznał, że zarzuty stawiane przez szwajcarską prokuraturę są wystarczająco poważne, by trzymać Borodina za kratkami. Ku zaskoczeniu wszystkich w ubiegłym tygodniu Borodin sam wycofał wszystkie odwołania i zgodził się na ekstradycję do Szwajcarii. *„Po to, aby jak najszybciej wszystko wyjaśnić i utrzymać swą nieskazitelną reputację"* — tłumaczył.

Zgodnie z procedurą w ciągu siedmiu dni specjalny skład sędziowski po zapoznaniu się z materiałami dowodowymi stwierdzi, co dalej z Borodinem. Według pewnych źródeł Rosjanin przyzna się do winy, by móc wyjść za kaucją i oczekiwać na proces na wolności.

PAP, Onet, AD

Godność nauczycieli

W środowisku nauczycieli Grodzieńszczyzny rośnie zrozumienie konieczności przemian gospodarczych i politycznych na Białorusi

Rozporządzenie prezydenta Aleksandra Łukaszenki, dotyczące wypłacenia zaległych pensji pracownikom sfery budżetowej na Grodzieńszczyźnie przed 2 kwietnia, nie zostało wykonane. Jak przyznał nowy przewodniczący Grodzieńskiego Obwodowego Komitetu Wykonawczego Władimir Sawczenko, *„niewielkie zadłużenie jeszcze istnieje, ale wkrótce go zlikwidujemy"*. Prognozę gubernatora nie podzielają w Grodzieńskim Obwodowym Komitecie Związków Zawodowych Oświaty i Nauki (ZZON).

„Chociaż w ostatnim okresie zadłużenie wobec nauczycieli w niektórych rejonach maleje — o całkowitym rozwiązaniu tego problemu nie może być mowy" — powiedziała w rozmowie z **Głosem** kierownik działu komitetu obwodowego ZZON Helena Wienckowicz. Według niej, w warunkach, gdy liczne rejony obwodu są w 60 procentach deficytowe, a wpływy do budżetu od „leżących" kołchozów i przedsiębiorstw stale się zmniejszają — zatrzymywanie wypłat pensji dla pracowników budżetówki będzie stale się powracać.

Wyjście z trudnej sytuacji, zdaniem nauczycieli, jest możliwe dzięki przemianom ekonomicznym i politycznym w kraju

Błędne koło

„Budżet jest pusty — nie ma przeliczeń podatków od przedsiębiorstw" — potwierdzają przyczynę zwłoki wypłat w obwodowym urzędzie finansowym. Jeśli uwzględnić, iż mamy przed sobą wiosenną kampanię rolną — tradycyjny okres pożyczek dla kołchozów i sowchozów, to perspektywa napełnienia budżetu wygląda całkiem nierealnie.

W komitecie obwodowym ZZON **Głosowi** wytłumaczyli jednak, iż powiązanie pomiędzy wypłacalnością przedsiębiorstw i finansowaniem oświaty ma również odwrotną relację i przypomina błędne koło. Na przykład, zadłużenie systemu oświaty przed dostarczycielami żywności dla instytucji oświatowych wynosiło pod koniec stycznia br. w obwodzie grodzieńskim 220341 tysięcy rubli, za usługi komunalne zaś oswiata była wówczas winna 3204982 tysiące rubli. W porównaniu do tych sum zadłużenie wobec nauczycieli, które jest likwidowane w pierwszej kolejnosci, wygląda skromnie — 47432 tysiące w styczniu br.

Zbawcze reformy

Świadczy to jednak o tym, że opóźnienie wypłat nauczycielom, z powodu małych stawek płac, udaje się niekiedy zlikwidować kosztem gromadzenia innego zadłużenia, które ma charakter permanentny i ciągle wzrasta.

Rzecz w tym, iż potrzeby oświaty są finansowane tylko w połowie. Wychodzi więc na to, że przedsiębiorstwa, które i tak znajdują sie pod presją podatkową, w trybie przymusowym nieodpłatnie wspierają nierentowne rolnictwo — zmuszone są na dodatek kredytować sferę budzetową. Możliwości rozwoju przedsiębiorstw w takich warunkach są bardzo ograniczone, jeżeli nie powiedzieć, że nie istnieją.

Rozumieją to w komitecie obwodowym ZZON. *„Tylko reformy rynkowe, skierowane na rozwój rentownego przemysłu i rolnictwa, odejscie od nakazujących metod kierowania ekonomiką — mogą naprawić sytuację"* — mówi Helena Wienckowicz. Prawdopodobnie dzięki takiemu pojmowaniu istoty kryzysu związek zawodowy nauczycieli jest uważany za jeden z „najbardziej bojowych" w obwodzie grodzieńskim. Zresztą, jak uważają sami nauczyciele, również i w całej Federacji Związków Zawodowych Białoruskiej.

Odpowiedź władz

„Wbrew naciskom władz aktywnie podtrzymaliśmy akcję związkową "Pensję — na poziom cen", która odbyła się w lutym — opowiada Helena Wienckowicz. — *Jednak bierność reszty związków budżetówki sprawiła, że akcja nie okazała sie dostatecznie masowa"*. Zdaniem działaczki związkowej, wpłynęło to na decyzję rządu, który odważył się, podwyższając w marcu minimalną pensję, skasować pracownikom budżetówki dopłatę za kategorię kwalifikacyjną. Dopłata ta sięgała nawet 30 proc. od wielkości pensji. Na skutek owej decyzji, w tym samym czasie — gdy pensja nauczycieli bez kategorii ze średnim wykształceniem zawodowym wzrosła o jedną czwartą — ich koledzy z kategorią wyższą zarobili o 1,7 proc. mniej, niż przed podwyżką. W tej samej proporcji zostali „zrównani" nauczyciele, posiadający wyższe wykształcenie. Tymczasem stawki kierowników przedszkoli oraz dyrektorów szkół wzrosły o 33-45 proc.

Nie wykluczone, że w ten sposób władze spróbowały „przekupić" kierowników zespołów pedagogicznych, by za ich pośrednictwem dyktować swoją wolę buntującym się nauczycielom. Jednak nastroje wśrod nauczycieli Grodzieńszczyzny coraz częściej, według Heleny Wienckowicz, skłaniają się ku konieczności przemian tak w zakresie ekonomicznym, jak i politycznym.

Należy zaznaczyć, że sytuacja nauczycieli Grodzieńszczyzny jest niemalże najlepsza w całym kraju. Wpływ na wzrastającą wśród najbardziej wykształconych obywateli obwodu potrzebę przemian, ma, jak się wydaje, bliskość dobrze rozwijających się w warunkach gospodarki rynkowej Polski oraz Litwy.

Andrzej PISALNIK

ZDROWIE

Psychiatria otwarta

W Grodnie odbywa się II Zjazd Psychiatrów i Narkologów Białorusi. Forum przebiega w ramach ogólnobiałoruskich Dni Zdrowia Psychicznego, które potrwają do 20 kwietnia.

Na zjeździe mają zostać rozpatrzone kwestie, dotyczące przeprowadzenia reformy w dziedzinie psychiatrii. Zdaniem specjalistów, przemiany w zakresie profilaktyki chorób psychicznych na Białorusi wymagają kompleksowego podejścia na najwyższym szczeblu rządowym. Tymczasem, gdy w społeczeństwie jest obserwowany stały wzrost zaburzeń psychicznych na tle narkomanii, alkoholizmu, a także stanów pogranicznych, które powstają na skutek stresu — w republice nie ma skutecznego oraz dostępnego systemu udzielania profesjonalnej pomocy potrzebującym. Trudności związane z powstaniem takiej służby nie leżą jednak wyłącznie w płaszczyźnie ekonomicznej.

Według głównego psychiatry obwodu grodzieńskiego Eduarda Stańki, problem polega na tym, że w społeczeństwie białoruskim, w istocie — postsowieckim, brakuje kultury korzystania z pomocy specjalistów ds. „urazów duszy". Korzenie niedowierzania leżą jeszcze w czasach radzieckich, gdy psychiatria była kojarzona z uciskiem dysydentów i ludzi o odmiennych od oficjalnych poglądów.

„Dzisiaj psychiatria jest dziedziną otwartą" — oświadczył lekarz naczelny Grodzieńskiego Szpitala Psychoneurologicznego Siergiej Obuchow. Sprzyjało temu przyjęcie Ustawy „O udzieleniu pomocy psychiatrycznej", która zabrania zbadania psychiatrycznego człowieka bez jego zgody. Ustawa zabrania także przymusowego umieszczenia w szpitalu. Poza tym przewiduje odpowiedzialność karną lekarzy na przypadek naruszeń etyki lekarskiej. *„Innymi słowy, dziś psychiatria represyjna jest niemożliwa"* — zapewnił Siergiej Obuchow.

Poważnym brakiem w edukacji społecznej z dziedziny nauk o ludzkiej psychice jest, zdaniem specjalistów, to, że wielu z nas utożsamia pojęcia psychiatria i psychologia. Stąd nieuzasadniony strach przed psychologami, ktorzy niosą pomoc akurat ludziom zdrowym. *„Psychiatria zaczyna się tam, gdzie psycholog jest bezradny"* — tak okreslił sferę stosowania psychologii przedstawiciel tego zawodu Borys Kowalow.

Jako nieskuteczne oraz szkodliwe oceniają lekarze próby zwalczania takich zjawisk społecznych jak prostytucja, włóczęgostwo, narkomania, alkoholizm środkami prawnymi. Te zjawiska są skutkiem utraty orientacji wartości, co dla naszego społeczeństwa jest rzeczą bardzo aktualną: *„Z tymi ludźmi powinni pracować profesjonaliści"*. Zwrócenie uwagi społeczeństwa na te i inne problemy jest celem obchodzonych w kraju Dni Zdrowia Psychicznego. Na Grodzieńszczyźnie wskaźnik zachorowań wynosi 2,6 przypadków na 1000 osób. Liczba stale obserwowanych plasuje się na poziomie 20-22 osoby na tysiąc mieszkańców rocznie. Statystyka chorób psychicznych w obwodzie grodzieńskim wygląda bardziej pomyślnie niż w innych regionach kraju.

Andrzej PISALNIK

KOŚCIÓŁ

Nowa parafia w Witebsku

W Witebsku powstała nowa parafia katolicka pw. Św. Antoniego z Padwy. Jej organizatorami są franciszkanin o. Sabin Jacek Tlok OFM i diakon Aleksander Amielczenia. Pierwsze spotkanie organizacyjne nowej parafii odbyło się 1 kwietnia. Wybrano radę parafialną, przyjęto statuty i omówiono perspektywy rozwoju tej nowej placówki duszpasterskiej.

Wezwanie parafii w Witebsku nawiązuje do historycznych korzeni istniejącej tam od zeszłego stulecia placówki franciszkańskiej, zniszczonej w latach sześćdziesiątych przez władze komunistyczne. *„Nowa parafia zaczyna od zera. Na razie korzysta z gościnności katedry Św. Barbary, ale jest pełna optymizmu i nadziei, prosząc o wstawiennictwo swego świętego patrona"* - powiedział Aleksander Amielczenia.

KAI

Ceny paliw 12 kwietnia 2001

A-76	AI-92	AI-95	Olej napędowy
Stacje koncernu Biełnieftiechim			
450 0,35*	556 0,43*	636 0,50*	388 0,3*
Stacje kampanii LUKOIL			
450	556	-	388

** cena jest podana w USD, * tr.sp. - transport specjalny*

Kurs walut Banku Narodowego z dnia 12.04.2001r.

USD		DEM		RUR		PLN		EURO	
skup	sprzed	skup	sprzed	skup	sprzed	skup	sprzed	skup	sprzed
1313,00		597,11		45,48		324,8		1167,85	

Informacji udzieliła służba SPAS001 tel. 001

FINANSE

Nowy pieniądz

Banknot wartości 10000 rubli białoruskich znajdzie się w obiegu od 16 kwietnia. Decyzję o tym podjął Bank Narodowy Białorusi.

Wymiary nowego pieniądza wynoszą 150x74 milimetrów. Banknot jest wykonany na specjalnym papierze wysokiej jakości, który ma jasno-różową gamę kolorystyczną. Posiada też kilka stopni zabezpieczenia.

Głównym elementem graficznym banknoty jest panorama Witebska, na której widać most przez Dźwinę. Dominujące kolory — ciemno-czerwony oraz ciemno-granatowy. Z myślą o osobach z wadą wzroku na banknocie znajduje się specjalny uwypuklony element, poza tym rysunek podstawowy, napis nominału oraz napisy na głównej stronie również da się wyczuć po omacku.

Fabułą strony odwrotnej banknoty jest kompleks budowli w Witebsku. Kolory dominujące na tej stronie — wiśniowy oraz ciemno-granatowy.

BiełaPAN, PAT

SONDAŻ

Jak świętujemy Wielkanoc i czego życzymy bliźnim. Odpowiadają grodnianie.

Anastazja:

- To święto obchodzimy co roku w domu albo u babci na wsi. Bardzo lubię chodzić do kościoła, dowiaduję się tam ciekawych rzeczy. Życzę wszystkim ludziom, aby zawsze chodzili do kościoła i wierzyli w Boga. Wtedy będą szczęśliwi.

Iwan:

- To święto ma dla mnie duże znaczenie. Tego dnia jesteśmy weseli i radośni. Życzę wszystkim ludziom zdrowia, porozumienia, życia w zgodzie z własnym sercem, zgodnie z Ewangelią.

Andrzej:

- Zawsze świętujemy Wielkanoc u mojej babci, robimy pisanki. Rodzice już rozpoczęli przygotowania do święta.

Życzę ludziom wiary, bo ona jest najważniejsza.

Igor:

- Wielkanoc jest świętem związanym z czymś dobrym i jasnym. W roku bieżącym Święto Wielkanocy prawosławni i katolicy obchodzą tego samego dnia. Mimo różnic, które są w obchodach tego święta, łączy ludzi radosny nastrój. Życzę wszystkim spełnienia marzeń.

Żanetta KURBAT
Irena ŁUNIŃSKA
Fot. J.WANIUKIEWICZ

DOCISZKI

Nowy prezes

W Dociszkach rejonu werenowskiego odbyła się konferencja sprawozdawczo-wyborcza miejscowego oddziału SZ ZPB.

Z referatem wystąpił Stanisław Grudo. O rozwoju szkolnictwa polskiego mówiła Maria Sadowska. 218 dzieci z dwóch szkół uczy się języka polskiego: klasy początkowe jako przedmiot, kl. 5-9 — fakultatywnie.

Maria Adamonis uważa, *„że uczyć się języka polskiego fakultatywnie, tego nie wystarczy i my, Polacy, musimy domagać się nauki języka polskiego jako przedmiotu w szkołach”.*

Na stanowisko prezesa oddziału było 3 pretendentów: Irena Kozłowska, Witold Mickiewicz i Maria Sadowska.

Większość głosów uzyskała Maria Sadowska, która została wybrana na prezes oddziału.

Został wybrany nowy siedmioosobowy zarząd oddziału.

Tatiana Żemojcina zwróciła się z prośbą do nowo wybranego prezesa o zorganizowanie kursu nauki języka polskiego dla dorosłych.

Józef KIRWIEL

Podróże sentymentalne

W Polsce rośnie zainteresowanie wycieczkami na Białoruś

Grupa łódzkiej młodzieży oraz właściciele i przedstawiciele biur podróży z całej Polski odwiedzili Białoruś w ubiegłym tygodniu. Celem wycieczki było zapoznanie się z ofertą, sprzedawaną przez agencję turystyczną „Rainbow Tour” w Polsce. Trasa przewiduje podróż po Białorusi i Litwie: Grodno — Bohatyrowicze — Nowogródek — Nieśwież — Mir — Baranowicze — Wilno — Troki.

© A. PISALNIK

Piknik nad Niemnem jest stałym punktem programu wycieczki na Białoruś

Wizyta polskich biznesmenów z dziedziny turystyki stała się możliwością do nawiązania kontaktów dla kierownictwa ZPB w celu przyszłej współpracy gospodarczej oraz do zapoznania się ze standardami, jakie należy spełnić, by świadczyć usługi turystyczne dla rodaków z Macierzy.

Rosnące zainteresowanie

„Zainteresowanie tą ofertą jest w Polsce coraz większe. Tak się dzieje dzięki lekturom najlepszych polskich pisarzy, które opisują te tereny, oraz superprodukcjom filmowym — "Pan Tadeusz", "Przedwiośnie", które cieszą się w Polsce dużą oglądalnością” — tak wytłumaczył **Głosowi** sens wycieczki jej organizator Bogdan Lech (Rainbow Tour). Jego zdaniem wizerunek dzisiejszej Białorusi w Polsce jest zniekształcony pod wpływem dużej ilości negatywu, który pojawia się w polskich mediach. *„Stąd pomysł, by ludzie, którzy będą sprzedawać w Polsce tę ofertę nabrali przekonania, iż rzeczywistość bardzo się różni od tej, co opisują gazety, radio i telewizja”* — oświadczył Bogdan Lech.

Podróże na Białoruś kwalifikują się do kategorii tak zwanej „turystyki sentymentalnej”. Nabywcami oferty stają się zazwyczaj ludzie pochodzący z terenów Grodzieńszczyzny i Wileńszczyzny albo ich potomkowie. Ta okoliczność sprawia, że zależy im podczas wycieczki na spotkaniu jak największej ilości polskich akcentów. Stąd szansa dla ZPB, jako potencjalnego partnera dla firm, świadczących Polakom usługi z zakresu „turystyki sentymentalnej”.

Wymagane minimum

„Jest rzeczą oczywistą, iż wolelibyśmy dla swoich klientów zapewnienia polskiej obsługi i przewodników, polskiej kuchni oraz zakwaterowania w warunkach, uwzględniających polską tradycję” — powiedział **Głosowi** Bogdan Lech. Pod tym względem współpraca solidnych firm turystycznych w Polsce ze Związkiem może być korzystna dla obu stron. Obecnie brak tego rodzaju współpracy tłumaczy się tym, ze ZPB jako partner nie jest w stanie zapewnić podróżującym nawet bazy noclegowej zgodnie ze standardami obowiązującymi w Polsce. Domy Polskie, które teoretycznie mogłyby stać się miejscem zakwaterowania grup turystycznych, nie są do tego przystosowane. *„Wymagane minimum stanowią pokoje dwuosobowe z łazienkami dla grup, składających się z 40 osób”* — powiedzial przedstawiciel „Rainbow Tour”.

Zdaniem prezesa ZPB Tadeusza Kruczkowskiego, według którego turystyka ma stać się podstawą działalności gospodarczej Związku, *„Zarząd Główny ZPB będzie dążyć do spełnienia wymaganych standardów w celu pozyskania partnerów w Polsce w zakresie turystyki”*. Jak oświadczył Bogdan Lech, przykładem realizacji tego jest *„utworzenie w Wilnie — koło dworca — polskiego pensjonatu”*.

Podróże zawsze aktualne

Na pytanie **Głosu**, czy „turystyka sentymentalna” po Białorusi ma w Polsce przyszłość, fachowiec z „Rainbow Tour” odpowiedział twierdząco: *„Dzięki bogatemu dziedzictwu historycznemu i kulturowemu Polski, które wiąże się z tymi własnie terenami, zainteresowanie Grodzieńszczyzną zawsze będzie dla Polaków aktualne”*. Najlepszym tego przykładem jest to, że w składzie grupy turystycznej znaleźli się młodzi Polacy z Łodzi. Dla nich, po obejrzeniu na własne oczy grobu Jana i Cecylii, legenda o romantycznych kochankach, opisana przez Elizę Orzeszkową, nabrała autentyczności. Tak samo jak modlitwa przy znajdującej się w lesie mogile powstańców styczniowych uświadomiła młodym Polakom tragiczność losów bohaterów walki o niepodległość kraju, w którym mieszkają.

Andrzej PISALNIK

DOBROCZYNNOŚĆ

Dary serca

W ubiegłym tygodniu Grodzieńszczyznę odwiedzili prezes Warszawskiego Towarzystwa Przyjaciół Grodna i Wilna Lesław Skinder i dziennikarz Polskiego Radia Robert Rzeźnicki, którzy wraz z Konsulem Generalnym RP w Grodnie Sylwestrem Szostakiem i wiceprezesem ZPB Józefem Porzeckim przekazali dary od rodaków z kraju dzieciom, między innymi z Lidy, Porzecza, Hoży, Wasiliszek i Hołowiczpola.

Co roku wszyscy się cieszymy, kiedy zbliżają się święta. Starannie czynimy stosowne przygotowania i niecierpliwie oczekujemy na niespodzianki, które sprawiają wiele radości, szczególnie dzieciom. Na szczęście w okresie świątecznym marzenia najmłodszych często się spełniają dzięki dobroczyńcom, którzy nie tylko niosą dzieciom radość, lecz także przybliżają im Ojczyznę.

Tym razem ponad dwa tysiące dzieci, uczących się języka polskiego w różnych formach, otrzymało prezenty z rąk gości z Polski. Takim czynem zakończyła się akcja „Prezenty dzieciom z Grodzieńszczyzny od rodaków z kraju”, która trwała cztery lata i objęła ponad dziesięć tysięcy dzieci.

W każdej miejscowości, dokąd dotarły prezenty, dzieci wraz z nauczycielami przygotowały piękne występy, demonstrując swe osiągnięcia w dziedzinie nauki języka polskiego, a także umiejętności artystyczne, co było wyrazem wdzięczności dla wszystkich darczyńców.

Witając honorowych gości, dzieci z dużym zaangażowaniem i entuzjazmem śpiewały piosenki, recytowały wiersze, tanczyły i przedstawiały inscenizacje. Nie zabrakło tu także piosenek młodzieżowych o przyjaźni, wakacjach i podróżach w wykonaniu harcerzy.

Niewątpliwie, staranne przygotowania do występów posłużyły głębszemu poznaniu tradycji i obyczajów naszych przodków, a zarazem skróciły czas oczekiwania na święta. I co najważniejsze — za swoje trudy dzieci otrzymały wspaniałe nagrody w postaci słodyczy i zabawek.

Wydawałoby się, iż sprawiać dzieciom radość, wzbudzać ich uśmiechy jest łatwym zadaniem, a jednak to się wiąże z olbrzymią pracą ludzi dorosłych, którzy okazując swe dobre serce, potrafią naraz wykonywać mnóstwo czynności poszukując chętnych do pomocy.

„Wśród ofiarodawców starsi ludzie stanowią przewagę, ponieważ wielu z nich jest w takim wieku czy w takim stanie zdrowia, że już obawiają się wyprawy w strony rodzinne, natomiast zawsze pamiętają skąd się wywodzą ich korzenie — podkreślił główny inicjator akcji redaktor Polskiego Radia Lesław Skinder. *Przychodzą do nas i ci, którzy nie mają żadnych związków ze Wschodem. Chociaż co raz powszechniej się mówi, że około ośmiu milionów Polaków, mieszkających dziś w granicach III Rzeczypospolitej w pierwszym, drugim lub trzecim pokoleniu sięgają Kresów. Poza tym chęć dzielenia się wynika ze świadomości tego, że od piętnastu do dwudziestu milionów ludzi polskiego pochodzenia jest rozrzuconych po całym świecie i mieszka w krajach tak bogatych, jak i biednych, a cóż może być bardziej przyjemne niż pomoc małym dzieciom, którymi my też kiedyś byliśmy”.*

Wsparcie i wynagrodzenie wszelkich poczynań na rzecz odrodzenia polskości ze strony rodaków z kraju jest bardzo ważne i potrzebne, ponieważ daje poczucie, że los młodego pokolenia Polaków z Kresów niepokoi wszystkich czujących i myślących po polsku. Pozostaje tylko mieć nadzieję, że dzięki temu młodzi ludzie zdobędą się na znacznie szerszą realizację zadań na rzecz rozwoju kultury polskiej na ziemi ojczystej.

Halina EJSMONT

SZKOLNICTWO

Język a tradycja

Wywiad z Anżeliką Orechwo - dyrektorem Szkoły Społecznej przy Związku Polaków w Grodnie

Skąd się wziął pomysł zorganizowania Szkoły Społecznej?

-Istniała potrzeba nauczania języka polskiego dzieci starszych. Dzieci młodsze miały możliwość uczyć się go na zajęciach fakultatywnych w szkołach dziennych. Starsze natomiast były jakby „poszkodowane” pod tym względem, a było wśród nich dużo chętnych, więc w 1996 roku zrodził się pomysł zorganizowania szkoły.

W jakim celu przychodzą uczniowie do Szkoły Społecznej?

- Przede wszystkim, żeby poznać język, poszerzyć znajomość kultury, obyczajów polskich. Oprócz tego jedenastoklasiści marzą o studiach w Polsce i do tego się przygotowują. Staramy się nie tylko uczyć, przekazywać konkretną wiedzę z poszczególnych przedmiotów, ale również uczyć tradycji polskich. W naszej szkole do tradycyjnych spotkań należy także spotkanie opłatkowe.

Organizujemy także inne uroczystości z okazji świąt religijnych.

Czy każdy chętny może dostać się do Szkoły Społecznej?

- Tak, oczywiście, każdy chętny bez względu na poziom wiedzy może przyjść do naszej szkoły.

Obecnie szkoła liczy około dwustu osób. Są to uczniowie od 7 do 11 klasy. Zawsze są chętni, nie było takich sytuacji, żeby brakowało ludzi do formowania klas.

Jakie kryteria są brane pod uwagę przy podziale na klasy?

- Podczas podziału na klasy uwzględniamy przede wszystkim poziom znajomości języka polskiego

© T. ZLESKA

Anżelika Orechwo

i oczywiście wiek. W Szkole Społecznej mamy 7, 8, 9, 10 i 11 klasy, a w ramach tych klas mamy podział na grupy mniej zaawansowane i bardziej zaawansowane. W ciągu roku, jeżeli widzimy, że pewna osoba posiada wyższy poziom wiedzy, przenosimy ją do grupy bardziej zaawansowanej.

Ilu wykładowców pracuje w szkole?

- Obecnie pracuje u nas czterech nauczycieli: dwie osoby z Polski — Jan Mikołajczyk (historia) i Krystyna Cynarska (literatura i język polski) oraz dwie osoby z Grodna po studiach w Polsce.

Jakie dyscypliny są proponowane uczniom Szkoły Społecznej?

- Co tydzień odbywają się zajęcia z języka polskiego, literatury i historii, oprócz tego 11 klasa dodatkowo ma zajęcia z geografii. Również na feriach dodatkowo są prowadzone zajęcia z matematyki i co jakiś czas — z chemii i biologii.

Jaki procent uczniów Szkoły Społecznej dostaje się na studia do Polski?

- To zależy od liczby chętnych. W ubiegłym roku z dwudziestu sześciu chętnych dostało się trzynaście osób. W tym roku będzie więcej chętnych — około sześćdziesięciu.

Kto wspiera Was finansowo?

- Stałego sponsora nie mamy, natomiast wielką pomoc okazuje nam przede wszystkim Związek Polaków na Białorusi i Podlaski Oddział Stowarzyszenia „Wspólnota Polska”. Co jakiś czas współpracujemy z Oddziałem w Toruniu.

Czy są organizowane wyjazdy w czasie ferii do Polski?

- Staramy się zapewnić dzieciom wypoczynek. Jest to nagroda za ich pracę, poświęcenie wolnego czasu nauce. Wyjeżdżaliśmy do Łomży, Torunia, Krakowa, Częstochowy, byliśmy też w Beskidach.

Czego chciałaby Pani życzyć uczniom, którzy w tym roku będą zdawać na studia do Polski.

- Życzę im pomyślności, wytrwałości. Żeby udało się to ich marzenie zrealizować, żeby się nie zrażali jeżeli coś się nie uda, bo przed nimi jest cały świat, więc należy siebie w tym świecie odnaleźć, zrealizować ukryte talenty.

Natalia WOŁKOWA, Irena POCZOBUT

OKRUTNE LOSY

Sybiracy czekają na konkretną pomoc

Omówić problemy, zapoznać się z zapotrzebowaniami sybiraków — w tym celu prezes Stowarzyszenia Sybiraków Halina Jakołcewicz i redaktor naczelny „Magazynu Polskiego", członek Rady ZPB Eugeniusz Skrobocki odwiedzili 7 kwietnia Podbłocie i Baranowicze.

We wsi Podbłocie zostało założone Koło Sybiraków zrzeszające 10 osób, na czele którego stanął Hipolit Szot. W swoim czasie prawie cała ta wieś została represjonowana za działalność antysowiecką — pomoc AK. W Baranowiczach, w Domu Polskim przy stole z herbatką i ciastami, zebrali się w rodzinnym gronie miejscowi sybiracy oraz sybiracy ze Słonimia i Lachowicz.

Spotkanie sybiraków w Baranowiczach

Na liście Stowarzyszenia Sybiraków na dzień dzisiejszy znajduje się 212 osób i cały czas liczba ta się zmniejsza. Ludzie, którzy przeżyli więzienia, łagry, lata zesłań, odchodzą do wieczności. W ziemskim życiu państwo nie może w pełni kompensować przeżyć i nieludzkich wysiłków pracy przymusowej w łagrach. Możliwość kupna leków z 50 proc. zniżką i podwyżka do niewielkiej emerytury nie pozwalają wybrnąć z nędzy. Atutem niekiedy są niewielkie pieniądze docierające od dobroczyńców zza granicy, ale o stałej pomocy na razie można tylko marzyć.

- Polacy w ZSRR byli represjonowani w najgorszy sposób — mówi Leonarda Rewkowska ze Słonimia. — *Byli pozbawieni nie tylko woli, ale skazani na wynarodowienie i spustoszenie kulturalne.*

Dzisiaj o strasznych latach tragedii rodzin polskich mówią jej świadkowie.

Stanisław Szymkun:

- Mieszkałem z rodzicami w Baranowiczach. W 1945r., mając 14 lat, otrzymałem 5 lat „za politykę". W szkole miałem zeszyt z angielskiego z karykaturą, na której Hitler dusił za szyję Żyda i było napisane: „Gibniet sowieckij raj i żydam kryszka". Zeszyt przekazano do odpowiednich organów, osądzono mnie, po czym spędziłem 5 lat w obwodzie kirowskim, w łagrze przemysłowym. Ciężko pracowałem w odlewni. Po powrocie do domu, mimo że byłem „niebłagonadziożnyj", zabrali jeszcze na 4 lata do wojska.

Helena Sakowicz:

- W 1941r. represjonowano naszą rodzinę. Mamę wysłano oddzielnie od pozostałych: mnie oraz starszego brata z dziećmi. Ojciec był chory i dlatego zostawili go w spokoju. Po dwóch tygodniach zmarł. Z Rohoźnicy trafiliśmy do Kraju Krasnojarskiego. Przyczyną naszych nieszczęść było to, że brat, kiedy przyszli sowieci, wyjechał do Polski. Miałam wtedy 17 lat. Na zesłaniu ciężko pracowałam w garbarni. W ciągu 5 lat i 3 miesięcy poznaliśmy, co to chłód, głód, ciężka praca — ciągaliśmy worki, pracowaliśmy przy wyrębie lasu... Wróciliśmy w 1946r. Przez Czerwony Krzyż dowiedziałam się, że w 1943r. zmarła mama.

Wiktor Giej:

- Wysyłano całe rodziny. Nasza rodzina do 1936r. mieszkała w Kamieńcu Podolskim na Ukrainie. Podczas represji politycznych wraz z 50 tys. Polaków zostaliśmy wywiezieni do północnego Kazachstanu. Mieszkaliśmy w namiotach. Miałem wtedy 4 lata. Wskutek różnych chorób w naszej rodzinie troje z dziesięciorga dzieci zmarło. Obok miejsc zamieszkania przesiedleńców powstały cmentarze dzieci... Nie mieliśmy żadnych praw, nie mogliśmy wyjść dalej 500 metrów za wieś. Kiedy odzyskaliśmy wolność, jedni wrócili, inni zostali w Kazachstanie. Teraz Polska przyjmuje tych z Kazachstanu do kraju, a my na to nie możemy liczyć.

Tatiana ZALESKA
Fot. autora

SZKOLENIA

Gościnna Łomża

W ubiegłym tygodniu Polacy z Litwy, Białorusi i Ukrainy odbyli kurs komputerowy w Łomży.

Do wieloletniej tradycji Łomżyńskiego Oddziału Stowarzyszenia „Wspólnota Polska" należy organizowanie kursów komputerowych w Centrum Kształcenia Praktycznego w Łomży, dzięki którym można od podstaw zapoznać się z komputerem oraz poznać świat Internetu.

Pisząc o kursie, nie można pominąć faktu, który ma — jak się wydaje — istotne znaczenie dla wagi całego przedsięwzięcia. Chodzi tu mianowicie o staranny dobór fachowych wykładowców — Roberta Jankowskiego i Piotra Kodzisa, co w połączeniu z atmosferą swobodnej dyskusji sprawiło, że przenieśliśmy w ciekawy wirtualny świat komputerów.

Inicjatywę organizowania takich kursów należy uznać za pożyteczną i ponawianą, bowiem ukazały one bogactwo całego świata komputerowego, co w dzisiejszych czasach jest tak potrzebne nauczycielom.

Kurs zakończył się uroczystym spotkaniem, podczas którego były wręczone certyfikaty.

Niewątpliwie do uroczystych momentów należała wizyta w Domu Polonii. Goście ze Wschodu chętnie opowiadali o sobie, o swoich szkołach i problemach. Przedstawili ciekawe plany, jednak, aby nie pozostały one jedynie w sferze marzeń, potrzeba będzie dużo wysiłku i pomocy ze strony Stowarzyszenia.

W imieniu Związku Polaków na Białorusi oraz redakcji gazety serdecznie dziękujemy Wam wszystkim, którzy od wielu lat systematycznie wspomagacie odradzającą się polskość na Wschodzie, a zwłaszcza Senatorowi RP dr Janowi Stypule, dyrektor Domu Polonii Mieczysławie Cholewickiej oraz wszystkich członkom Oddziału i ludziom dobrej woli, którzy angażują się w działalność na rzecz będących w potrzebie rodaków zamieszkujących dawne Kresy Rzeczypospolitej. Dziękując staropolskim „Bóg zapłać", jesteśmy przekonani, że tak potrzebna i owocna działalność będzie dalej kontynuowana.

Iness TODRYK

Drogim Rodakom

Wiosna, wiosenka! Wiosna czekana,
Skowronek w niebie śpiewa od rana,
Słonko przygrzewa z całej swej mocy,
Coraz dłużej dzionka i krócej nocy.

Wszystko się budzi z zimowej śpiączki,
Na krzewach, drzewach nabrzmiały pączki,
Zmartwychwstaje wszystko żyjące,
Siły dodaje wszystkiemu słońce.

Niech kwitną kwiaty, dla Bożej chwały,
Cieszcie się,ludzie,Pan Zmartwychwstały.
Cieszcie się nastał dziś dzień radosny,
Tej Bożej chwały, w to święto wiosny.

Chrystus Zmartwychwstał nam dla zbawienia,
Z tego powodu składam Wam życzenia:
Żyjcie w szczęściu, zdrowiu i bogato,
Bogu też dzięki składajcie za to.

Bo Chrystus Zmartwychwstał prawdziwie,
Dlatego w kościele tak biją dzwony
I skowroneczek śpiewa na niwie.

Józef HRYŃCZUK
Zarzecze
rej. oszmiański

SŁONIM

Monografia ziem naszych

Katedra Etnologii i Antropologii Kulturowej Uniwersytetu Warszawskiego prowadzi badania etnologiczne w Słonimiu.

Badania rozpoczęto w listopadzie 2000 roku. 15 studentów na czele z mgr Katarzyną Waszczyńską przybyło do Słonimia już po raz drugi. Od 30 marca do 10 kwietnia 2001r. studenci będą gromadzić reprezentatywny materiał z terenu Słonimia i okolic. Mamy nadzieję, że wkrótce powstanie monografia etnologiczna. Będzie zawierać historię regionu oraz przeszłość i współczesność miejscowości. Zostaną opisane tradycje lokalne. Wynikiem badań będzie człowiek — źródło wiedzy o sobie i innych, w aspekcie narodowościowym, kulturowym, społecznym.

Aby pomóc studentom w ich pracy, oddział Związku Polaków w Słonimiu zorganizował spotkanie studentów z Klubem Seniorów przy SZ ZPB. Klub liczy 47 osób, prezesem jest Danuta Sinkiewicz. Studenci przedstawili naszym seniorom bardzo ciekawy koncert. Opowiadali o różnych miastach Polski, śpiewali pieśni, tańczyli poloneza. Miło było obserwować jak młodzi i seniorzy żywo ze sobą rozmawiali przy filiżance kawy, herbaty, przy wspólnym stole. Stół nie był suto zastawiony — jabłka z własnych ogródków, ciasteczka, kilka torcików, ale uczta była znakomita, ponieważ panowała tu bardzo miła atmosfera. Spędziliśmy ten wieczór wspaniale. A gdy zaczęliśmy śpiewać piosenkii „O mój rozmarynie", „Marsz pierwszej brygady" — młodzież chętnie nam wtórowała. Długo śpiewaliśmy razem. Nikt nie chciał wracać do domu. Tego wieczoru zapomnieliśmy o swoich udrękach, nieszczęśliwym losie Polaków na Kresach.

Badania są w toku. Studenci przyjadą do nas jeszcze dwa razy: w lipcu i listopadzie 2001 roku. Będziemy na nich czekać. Spodziewamy się, że praca będzie plonna. Wyniki badań postaramy się wykorzystać w naszej pracy skierowanej na odrodzenie polskości na naszych terenach.

Leonarda REWKOWSKA

Dział Kultury ZPB zaprasza wszystkich twórców poezji na „Wieczór poetycki", który odbędzie się w Domu Polskim w Szczuczynie 29 kwietnia br.

Podczas tego przedsięwzięcia, mającego na celu utworzenie Klubu Poetów- Amatorów, można będzie w miłej atmosferze zaprezentować swoje utwory, a także wysłuchać i ocenić twórczość innych.

Zgłosić się do udziału oraz uzyskać informacje dodatkowe można pod numerem tel. 72-00-75.

Szanowni Rodzice!

Już od kilku lat funkcjonują w Grodnie i Wołkowysku szkoły polskie. Uczniowie tych szkół uczą się języka polskiego, literatury, historii, kultury i tradycji polskich. Wykłada się język białoruski, rosyjski oraz obcy.

Szkoły posiadają bardzo dobre wyposażenie: sprzęt audiowizualny, pomoce dydaktyczne, są klasy komputerowe.

Rodzice - Polacy, nie zapomnijcie o swoim pochodzeniu, historii i kulturze. Skorzystajcie ze stworzonych dla Was warunków. Pozwólcie swoim dzieciom uczyć się w języku ojczystym. Szczegółową informację można uzyskać:

Polska Szkoła, Grodno, ul. Kurczatowa 43, tel. 33-17-31
Szkoła Polska, Wołkowysk, ul. Sofii Pankowej 7a, tel. 2-16-23, 2-06-17
Dział Oświaty SZ ZPB ul. Dzierżyńskiego 32, tel. 73-81-50

Wyrazy głębokiego żalu i współczucia rodzinie i bliskim z powodu śmierci

śp. Stefanii PYRSKIEJ
składa Zarząd Oddziału ZPB w Jeziorach

Z okazji Świąt Wielkanocnych
Wiele serdeczności w gronie rodzinnym,
Spełnienia marzeń przelanych na pisanki,
Radości podniebienia w „rytmie mazurków",
Wielu mokrych uśmiechów
o poniedziałkowym poranku

wszystkim kierownikom i uczestnikom zespołów artystycznych ZPB

życzy kierownik Działu Kultury ZPB
Oksana Gołombowska

Ogłoszenie

Do uwagi kierowników artystycznych oraz prezesów oddziałów ZPB

W dniach 8-21 lipca 2001 roku w Koszalinie odbędzie się Studium Dyrygentów Chórów Polonijnych.

Chętnych do zakwalifikowania na 1 rok Studium prosimy się zgłosić w terminie do 23 kwietnia br. do Działu Kultury ZPB tel. 71-00-75

Poniedziałek

16 kwietnia

БТ

6.30 Доброе утро, Беларусь!
7.00 Новости.
7.10 Доброе утро, Беларусь!
8.00 Резонанс.
9.00 Новости.
9.15 Телебарометр. Прогноз погоды.
9.30 Здоровье. Тележурнал.
10.00 "Самозванцы". Сериал (Россия).
11.00 Новости.
11.10 "Все мои дети". Сериал.
12.05 "Новые приключения гномов". Мультсериал (Испания).
13.00 Новости.
13.10 Н.Караченцов и Л.Ахеджакова в худ.фильме "Маленькое одолжение"("Молдова-фильм").
14.35 Уроки Н.Новожиловой.
15.00 Новости (с сурдопереводом).
15.15 Фильм - детям. "Метичара - зверь морской" ("Грузия-фильм").
16.40 Теленавигатор.
17.00 "Все мои дети". Сериал.
18.00 Новости.
18.25 Политические диалоги.
18.50 Зона Икс.
19.05 Романтическая комедия "Кое-что о Марте" (Великобритания).
20.40 Колыбельная.
21.00 Панорама. Информационный канал.
21.45 Права человека: взгляд в мир.
22.00 "Самозванцы". Сериал (Россия).
22.55 Стадион.
23.25 Планета "АРТ".
23.55 Новости.

ОРТ

8.00, 11.00 (с сурдопереводом), 14.00 (с сурдопереводом), 17.00, 23.35
Новости.
8.15 "Воздушные замки". Сериал.
9.10 Поле чудес.
10.10 "С легким паром!" В гостях у Михаила Евдокимова.
10.40 История одного шедевра. И. Хруцкий "Цветы и плоды".
14.20 Звездный час.
14.45 ...До шестнадцати и старше.
15.20 Мультсериал "Покемон".
15.45 Веселые истории в журнале "Ералаш".
15.55 "Воздушные замки". Сериал.
17.25 "Большая вода". Спецрепортаж.
17.45 Жди меня.
18.40 "Кто хочет стать миллионером?" Телеигра.
19.45 Спокойной ночи, малыши!.
20.00 Время. Информационный канал.
21.00 Сериал "Секретные материалы" ("X-files").
21.55 Э.Радзинский. "Моя театральная жизнь". Фильм 3-й.
22.45 Взгляд.
23.50 Сериал "Человек ниоткуда".

РТР

16.00 Вести.
16.30 "Том и Джерри".
16.40 Сериал "Хождение по мукам".
18.00 "Комиссар Рекс". Сериал.
19.00 Вести.
19.30 Местное время. Вести - Москва.
19.50 Приключенческий фильм "Тайна борта 25-16".
21.35 Михаил Жванецкий. "Простые вещи".
22.00 Вести.
22.30 Местное время.
22.40 Подробности.
22.50 Дежурная часть.
23.00 Боевик "Городские торпеды".
00.45 Спорт за неделю.
01.40 Очень большой теннис.

КУЛЬТУРА

07.05 Новости культуры.
07.20 После новостей...
07.40 "Двенадцать месяцев". Мультфильм.
08.35 Ф.Мендельсон. Концерт для скрипки и фортепиано с оркестром.
09.10 Тем временем.
09.35 "Гориллы". Док.фильм.
10.30 "Парижские тайны". Худ.фильм. 5-я серия.
11.30 Новости культуры.
11.40 "Княжна Мери". Худ.фильм.
13.30 Новости культуры.
13.45 Мультфильмы.
14.15 Сферы.
15.00 Новости.
15.10 "Остров-бабочка". Сериал.
15.35 "Я к вам лечу воспоминаньем".
16.05 Сверхнаука. "Русские горки".
16.30 "Парижские тайны". Худ.фильм. 5-я серия.
17.30 Новости культуры.
17.40 Машины времени. "Наземный космос".
18.05 "Из концертного зала".
18.35 Отечество и судьбы. "Крыловы".
19.15 Вечерняя сказка.
19.30 Новости культуры.
19.50, 21.25 "Кто боится Вирджинии Вульф". Спектакль.
21.05 После новостей...
22.40 От киноавангарда к видеоарту.
23.05 Новости культуры.

НТВ

05.00 Сегодня утром.
05.15, 07.15 Спорт, погода.
05.20, 06.20 Криминал.
05.35, 07.40 Карданный вал.
05.50, 07.20 Впрок.
06.35 В печать.
06.50 Тушите свет.
07.50 Час быка.
07.55 Сериал "Улицы разбитых фонарей".
09.00 Сегодня.
09.20 Сериал "Улицы разбитых фонарей-3".
10.35 "Итого".
11.00 Сегодня.
11.25 Вчера в "Итогах".
12.45 Куклы.
13.00 Сегодня.
13.30 Старый телевизор.
14.40 Впрок.
15.00 Сегодня.

15.30 Сериал "Элен и ребята".
16.10 Футбольный клуб.
17.05 "О, счастливчик!".
18.00 Сегодня.
18.30 Герой дня.
18.45 Криминал.
19.05 Сериал "Досье детектива Дубровского".
20.15 "Криминальная Россия".
21.00 Сегодня.
21.45 Тушите свет.
21.55 Комедия "Примадонна Мэри".
23.35 Сегодня в полночь.
00.00 Час быка.
00.05 "Антропология".

Wtorek

17 kwietnia

БТ

Техническая профилактика до 15.00
15.00 Новости (с сурдопереводом).
15.15 "Марсупилами". Мультсериал (Международный Французский Канал).
15.40 "Тайный мир Алекс Мак". Сериал для детей (Англия-Германия).
16.05 "5 x 5". Информационно-развлекательная программа для старшеклассников.
17.00 "Таинственный замок Шамбор". Телефильм (Международный Французский Канал).
18.00 Новости.
18.20 "Москва - Минск".
18.40 Зона Икс.
18.50 "Настоящий мужчина". Худ.фильм (Международный Французский Канал). 1-я и 2-я серии.
20.40 Колыбельная.
21.00 Панорама. Информационный канал.
22.00 "Самозванцы". Сериал (Россия).
22.55 Ток-шоу "Будни". Свободные средства населения.
23.45 Новости.

ОРТ

8.00, 11.00 (с сурдопереводом), 14.00 (с сурдопереводом), 17.00, 23.20
Новости.
8.15 "Воздушные замки". Сериал.
9.15 "Кто хочет стать миллионером?" Телеигра.
10.15 Пока все дома.
10.45 История одного шедевра. В. Серов "Портрет Мики Морозова".
14.20 Царь горы.
14.45 ...До шестнадцати и старше.
15.20 Мультсериал "Покемон".
15.45 Веселые истории в журнале "Ералаш".
15.55 "Воздушные замки". Сериал.
17.25 Сериал "Все путешествия команды Кусто". "Плавучие джунгли Борнео".
17.55 Как это было. "Последняя высота 6-й роты". 2000 год.
18.40 "Кто хочет стать миллионером?" Телеигра.
19.45 Спокойной ночи, малыши!.
20.00 Время. Информационный канал.
21.00 Сергей Никоненко и Лидия Федосеева-Шукшина в комедии "Трын-трава".
22.45 Программа "Цивилизация".
23.35 Мистический триллер "Человек из кошмара".

РТР

08.00 Вести.
08.15 Фильм "Любить по-русски-2".
10.00 Вести.
10.30 "Санта-Барбара". Сериал.
16.00 Вести.
16.30 Сериал "Хождение по мукам".
18.00 "Комиссар Рекс". Сериал.
19.00 Вести.
19.30 Местное время. Вести - Москва.
19.50 Фильм "Охраняя Тесс".
21.30 "Россия - начало". Док.сериал.
22.00 Вести.
22.30 Местное время.
22.40 Подробности.
22.50 Дежурная часть.
23.00 Мужчина и женщина.
23.55 Комедия "Остин Пауэрс - международный человек-легенда".
01.40 Прогноз погоды.

КУЛЬТУРА

07.05 Новости культуры
07.20 После новостей...
07.40 "Первая полоса". Док.фильм.
09.20 "Лешкин луг". Док.фильм. 1-я серия.
10.15 Л.Десятников. "Как старый шарманщик".
10.30 "Парижские тайны". Худ.фильм. 6-я серия.
11.30 Новости культуры.
11.40 "Бэла". Худ.фильм.
13.30 Новости культуры.
13.45 Вместе с Фафалей.
14.00 Телеэнциклопедия.
14.15 Мультфильмы.
15.00 Новости.
15.10 "Остров-бабочка". Сериал.
15.35 Дело житейское.
16.00 "Вижу цель!".
16.25 "Парижские тайны". Худ.фильм. 6-я серия.
17.30 Новости культуры.
17.40 "Ноу-хау".
17.55 Звезды мирового балета.
18.20 Памяти Владимира Ворошилова.
19.00 Вечерняя сказка.
19.05 "Ох, уж эти детки". Мультсериал.
19.30 Новости культуры.
19.50 "Кто косит ночью". Док.фильм.
20.20 После новостей...
20.45 Третий звонок.
21.15 Фильм "Весенняя сказка".
23.00 Новости культуры.

НТВ

05.00 Сегодня утром.
05.15, 07.15 Спорт, погода.
05.20, 06.20 Криминал.
05.35, 07.40 Карданный вал.
05.50, 07.20 Впрок.
06.35 В печать.
06.50 Тушите свет.
07.50 Час быка.
07.55 Сериал "Досье детектива Дубровского".
09.00 Сегодня.
09.25 Сериал "Любовь и тайны Сансет Бич".
10.25 Криминал.
11.00 Сегодня.
11.30 Фильм "Колыбельная для мужчин".
13.00 Сегодня.
13.30 Старый телевизор.
14.40 Впрок.
15.00 Сегодня.
15.30 Сериал "Элен и ребята".
16.10 Сериал "Страсть".
17.05 "О, счастливчик!".
18.00 Сегодня.
18.30 Герой дня.
18.45 Криминал.
19.05 Сериал "Досье детектива Дубровского".
20.15 "Криминальная Россия".
21.00 Сегодня.
21.35 Футбол. Лига чемпионов. "Валенсия" (Испания) - "Арсенал" (Англия).
1/4 финала. Ответный матч.
23.50 Сегодня в полночь.
00.15 Дневник Лиги чемпионов.

Środa

18 kwietnia

БТ

6.30 Доброе утро, Беларусь!
7.00 Новости.
7.10 Доброе утро, Беларусь!
8.00 "Самозванцы". Сериал (Россия).
9.00 Новости.
9.15 "Тайный мир Алекс Мак". Сериал для детей (Англия-Германия).
9.40 Мультиклуб.
10.10 25-й кадр.
10.30 1снасць. Духовная программа.
11.00 Новости.
11.10 "Все мои дети". Сериал.
12.00 "Одиссея команды Кухто". Телеигра.
12.30 Криминальное досье.
13.00 Новости.
13.10 "История одной любви". Худ.фильм (к/с им. А.П.Довженко).
14.40 Документальный сериал "Сокровища мировой культуры" (Германия).
15.00 Новости (с сурдопереводом).
15.10 "Марсупилами". Мультсериал (Международный Французский Канал).
15.35 "Тайный мир Алекс Мак". Сериал для детей (Англия-Германия).
16.05 "5 x 5". Информационно-развлекательная программа для старшеклассников.
17.00 "Все мои дети". Сериал.
18.00 Новости.
18.20 "И другие официальные лица".
18.35 Зона Икс.
18.45 "Настоящий мужчина". Худ.фильм (Международный Французский Канал). 3-я и 4-я серии.
20.40 Колыбельная.
21.00 Панорама. Информационный канал.
22.00 "Самозванцы". Сериал (Россия).
22.55 "Встреча в Троицком" с Александром Домарацким.
23.25 Новости.

ОРТ

8.00, 11.00 (с сурдопереводом), 14.00 (с сурдопереводом), 17.00, 23.15
Новости.
8.15 "Воздушные замки". Сериал.
9.15 Евгений Лебедев, Олег Басилашвили в фильме "Старые знакомые".
10.15 Сериал "Все путешествия команды Кусто". "Плавучие джунгли Борнео".
10.40 История одного шедевра. Е. Лансере "Святослав".
14.20 Зов джунглей.
14.45 ...До шестнадцати и старше.
15.20 Мультсериал "Покемон".
15.45 Веселые истории в журнале "Ералаш".
15.55 "Воздушные замки". Сериал.
17.25 Человек и закон.
18.10 Памяти Владимира Ворошилова. "Что? Где? Когда?" Последняя игра.
19.45 Спокойной ночи, малыши!.
20.00 Время. Информационный канал.
21.00 Кэтлин Тернер в комедийном боевике "Частный детектив Варшавски".
22.40 "Русский экстрим".
23.30 Прощание с Лениным в программе Сергея Шолохова "Тихий дом".
0.00 Роберт Дювалл в триллере "Арест Эйхмана".

РТР

08.00 Вести.
08.15 Фильм "Любить по-русски-3".
10.00 Вести.
10.30 "Санта-Барбара". Сериал.
16.00 Вести.
16.20 Футбол. Чемпионат РФ. "Спартак" (Москва) - "Торпедо-ЗИЛ" (Москва).
18.00 "Комиссар Рекс". Сериал.
19.00 Вести.
19.30 Местное время. Вести - Москва.
19.50 Боевик "Погоня за смертью".
21.45 "Фитиль".
22.00 Вести.
22.30 Местное время.
22.40 Подробности.
22.50 Дежурная часть.
23.00 Фильм "Номер "люкс" для генерала с девочкой".
01.00 Русское лото.
01.15 Прогноз погоды.

КУЛЬТУРА

09.05 Р.Штраус. Концерт для валторны с оркестром.
09.20 "Лешкин луг". Док.фильм. 2-я серия.
10.15 "Шерлок Холмс и собака Баскервилей". Мультфильм.
11.30 Новости культуры.
11.40 "Максим Максимыч". "Тамань". Худ.фильм.
13.00 Галина Горчакова и Государственный академический камерный оркестр России под управлением Константина Орбеляна.
13.30 Новости культуры.
13.45 Вместе с Фафалей.
14.00 Телеэнциклопедия.
14.15 Мультфильмы.
15.00 Новости.
15.10 "Остров-бабочка". Сериал.
15.35 Все суры Корана.
15.45 Консилиум.
16.15 "Шерлок Холмс и собака Баскервилей". Мультфильм.
17.30 Новости культуры.
17.40 "Российский курьер".
18.05 Штрихи к портрету художника.
18.30 Магия кино.
18.45 Тайны портретного фойе.
19.10 Вечерняя сказка.
19.20 "Веселая карусель". Мультфильм.
19.30 Новости культуры.
19.50 "Воспоминания о Павловске". Док.фильм.
20.20 После новостей...
20.40 Форма.
21.05 Фильм "Летняя сказка".
23.00 Новости культуры.

НТВ

15.00 Сегодня.
15.30 Сериал "Элен и ребята".
16.10 Сериал "Страсть".
17.05 "О, счастливчик!".
18.00 Сегодня.
18.30 Герой дня.
18.45 Криминал.
19.05 Сериал "Досье детектива Дубровского".
20.15 "Растительная жизнь".
21.00 Сегодня.
21.35 Футбол. Лига чемпионов. "Бавария" (Германия) - "Манчестер Юнайтед" (Англия). 1/4 финала. Ответный матч.
23.50 Сегодня в полночь.
00.15 Дневник Лиги чемпионов по футболу.

Czwartek

19 kwietnia

БТ

6.30 Доброе утро, Беларусь!
7.00 Новости.
7.10 Доброе утро, Беларусь!
8.00 "Самозванцы". Сериал (Россия).
9.00 Новости.
9.10 "Тайный мир Алекс Мак". Сериал для детей (Англия-Германия).
9.35 КВН. 1/8 финала Евролиги.
11.00 Новости.
11.10 "Все мои дети". Сериал.
12.00 Большой завтрак.
12.30 "Сад мечты". Передача для дачников.
13.00 Новости.
13.10 С.Рябова, А.Михайлов, Р.Нахапетов в детективе "Покушение на ГОЭЛРО" (Свердловская к/с). 1-я серия.
14.30 "Помоги себе сам". Дыхательный тренажер Фролова.
14.40 Документальный сериал "Сокровища мировой культуры" (Германия).
15.00 Новости(с сурдопереводом).
15.10 "Марсупилами". Мультсериал (Международный Французский Канал).
15.35 "Тайный мир Алекс Мак". Сериал для детей (Англия-Германия).
16.05 "5 x 5". Информационно-развлекательная программа для старшеклассников.
17.00 "Все мои дети". Сериал.
18.00 Новости.
18.20 "Тайные пружины политики". Авторская программа Юрия Азаренка.
18.45 Зона Икс.
18.55 Р.Хауэр в приключенческом фильме "Взрыв" (США).
20.40 Колыбельная.
21.00 Панорама. Информационный канал.
22.00 "Экскумация ненависти". Куропаты: точка зрения.
22.40 "Самозванцы". Сериал(Россия).
23.40 Новости.
22.55 Видимо-невидимо.

ОРТ

8.00, 11.00 (с сурдопереводом), 14.00 (с сурдопереводом), 17.00, 23.45Новости.
8.15 "Воздушные замки". Сериал.
9.15 "Кто хочет стать миллионером?" Телеигра.
10.15 Сериал "Все путешествия команды Кусто". "Тайны глубин".
10.45 История одного шедевра. Г. Семирадский "Танец среди мечей".
14.20 Программа "100%".
14.45 ...До шестнадцати и старше.
15.20 Мультсериал "Покемон".
15.45 Веселые истории в журнале "Ералаш".
15.55 "Воздушные замки". Сериал.
17.25 Сериал "Все путешествия команды Кусто". "Милый враг".
17.55 А.Гордон и В.Соловьев в программе "Процесс".
18.40 Премьера многосерийного фильма "Парижский антиквар".
19.45 Спокойной ночи, малыши!.
20.00 Время. Информационный канал.
21.00 Еще раз про любовь... Ирина Метлицкая и Николай Еременко в мелодраме "Роман в русском стиле".
22.35 Европейская премьера. Сериал "Джаз".
0.00 Детектив "Леди исчезает".

РТР

08.00 Вести.
08.15 Боевик "Погоня за смертью".
10.00 Вести.
10.30 "Санта-Барбара". Сериал.
16.00 Вести.
16.30 Сериал "Хождение по мукам".
18.00 "Комиссар Рекс". Сериал.
19.00 Вести.
19.30 Местное время. Вести - Москва.
19.50 Фильм "Ошейники для волков" из цикла "Марш Турецкого".
21.25 "Откройте, милиция!". Док.сериал.
22.00 Вести.
22.30 Местное время.
22.40 Подробности.
22.50 Дежурная часть.
23.00 Архивные тайны. "Как Сталин мостил дорогу в храм".
23.30 Остросюжетный фильм "Змеиный источник".
01.15 Горячая десятка.
02.05 Прогноз погоды.

КУЛЬТУРА

07.05 Новости культуры.
07.20 После новостей...
07.40 "Познакомьтесь с Джоном Доу". Худ.фильм.
09.40 "Лешкин луг". Док.фильм. 3-я серия.
10.35 "Шерлок Холмс и алая комната". Мультфильм.
11.30 Новости культуры.
11.40 "Огневой Вы человек...".
12.45 Концерт Академического оркестра русских народных инструментов.
13.30 Новости культуры.
13.45 Живое дерево ремесел.
13.55 Телеэнциклопедия.
14.10 "Ночь перед Рождеством". Мультфильм.
15.00 Новости.
15.10 "Остров-бабочка". Сериал.
15.50 "Шерлок Холмс и алая комната". Мультфильм.
16.40 "Тупейный художник".
17.30 Новости культуры.
17.40 Пути господни...
18.05 Власть факта.
18.15 "Время музыки".
18.45 "Осенние портреты".
19.10 Вечерняя сказка.
19.15 "Хвастунишка-Пэтрике". Мультфильм.
19.30 Новости культуры.
19.50 "Камо грядеши". Док.фильм.
20.20 После новостей...
20.40 Джазофрения.
21.05 Фильм "Зимняя сказка".
23.00 Новости культуры.

НТВ

05.00 Сегодня утром.
05.15, 07.15 Спорт, погода.
05.20, 06.20 Криминал.
05.35, 07.40 Карданный вал.
05.50, 07.20 Впрок.
06.35 В печать.
06.50 Тушите свет.
07.50 Час быка.
07.55 Сериал "Досье детектива Дубровского".
09.00 Сегодня.
09.20 Сериал "Досье детектива Дубровского".
10.35 "Среда".
11.00 Сегодня.
11.30 Комедия "Сильва".
13.00 Сегодня.
13.30 Старый телевизор.
14.40 Впрок.
15.00 Сегодня.
15.30 Сериал "Элен и ребята".
16.10 Сериал "Страсть".
17.05 "О, счастливчик!".
18.00 Сегодня.
18.30 Герой дня.
18.45 Криминал.
19.05 Сериал "Досье детектива Дубровского".
20.15 "Женский взгляд".
21.00 Сегодня.
21.50 Тушите свет.
22.00 Независимое расследование.
23.15 Сегодня в полночь.
23.45 Час быка.
23.50 "Антропология".
00.45 Сериал "За гранью возможного".

Piątek

20 kwietnia

БТ

6.30 Доброе утро, Беларусь!
7.00 Новости.
7.10 Доброе утро, Беларусь!
8.00 "Самозванцы". Сериал (Россия).
9.00 Новости.
9.15 "Тайный мир Алекс Мак". Сериал для детей(Англия-Германия).
9.45 Премьер-парад.
10.15 "Эксгумация ненависти". Куропаты: точка зрения.
11.00 Новости.
11.10 "Все мои дети". Сериал.
12.05 Мода "Весна-лето 2001 года" в программе "Новая коллекция".
12.30 Арсенал. Программа об армии.
13.00 Новости.
13.10 "Покушение на ГОЭЛРО". Худ.фильм (Свердловская к/с). 2-я серия.
14.40 Документальный сериал "Сокровища мировой культуры" (Германия).
15.00 Новости(с сурдопереводом).
15.10 "Марсупилами". Мультсериал(Международный Французский Канал).
15.35 "Тайный мир Алекс Мак". Сериал для детей(Англия-Германия).
16.00 5 x 5. Информационно-развлекательная программа для старшеклассников.
16.55 "Все мои дети". Сериал.
17.45 Новости.
18.00 Футбол. Чемпионат Беларуси. "Шахтер" - "Динамо" (Минск). 2-й тайм. Трансляция из Солигорска.
18.55 "Мир и мы".
19.15 Зона Икс.
19.25 Н.Селезнева и Л.Прыгунов в кинокомедии "Саша-Сашенька" ("Беларусьфильм").
20.40 Колыбельная.
21.00 Панорама. Информационный канал.
22.00 "Самозванцы". Сериал(Россия).
22.55 Королевская охота.
23.25 Новости.
23.40 Международный Французский Канал представляет: "Музыкальная программа для молодежи". Выпуск 7-й.

ОРТ

8.00, 11.00 (с сурдопереводом), 14.00 (с сурдопереводом), 17.00, 23.05 Новости.
8.15 "Воздушные замки". Сериал.
9.15 "Парижский антиквар".
10.15 Сериал "Все путешествия команды Кусто". "Милый враг".
10.40 История одного шедевра. И. Ведекинд "Портрет царя Михаила Федоровича".
14.20 Страна чудес. Фантастический фильм "Черная дыра".
15.55 "Воздушные замки". Сериал.
17.25 "С легким паром!" В гостях у Михаила Евдокимова.
18.00 Спасатели. Экстренный вызов.
18.30 Вкусные истории.
18.40 Поле чудес.
19.45 Спокойной ночи, малыши!.
20.00 Время. Информационный канал.
20.55 Харрисон Форд и Александр Годунов в триллере "Свидетель".
23.20 Ночной кинозал. Дастин Хоффман, Мадонна, Аль Пачино в комедийном детективе "Дик Трейси".

РТР

08.00 Вести.
08.15 Фильм "Ошейники для волков" из цикла "Марш Турецкого".
10.00 Вести.
10.30 "Санта-Барбара". Сериал.
16.00 Вести.
16.30 Сериал "Хождение по мукам".
18.00 "Комиссар Рекс". Сериал.
19.00 Вести.
19.30 Местное время. Вести - Москва.
19.50 Телеигра "Идеальный мужчина".
20.55 Боевик "...по прозвищу "Зверь".
22.40 Комедия "Ребенок к ноябрю".
00.40 Дежурная часть.
00.50 Фильм - номинант "Ники". "Лицо кавказской национальности".
01.15 Прогноз погоды.

КУЛЬТУРА

07.05 Новости культуры.
07.20 После новостей...
07.40 "Снега Килиманджаро". Худ.фильм.
09.35 "Лешкин луг". Док.фильм. 4-я серия.
10.35 "Шерлок Холмс и долина страха". Мультфильм.
11.30 Новости культуры.
11.40 "Пастух". Спектакль.
13.30 Новости культуры.
13.45 Вместе с Фафалей.
14.00 Телеэнциклопедия.
14.15 Мультфильмы.
15.00 Новости.
15.10 "Остров-бабочка". Сериал.
15.35 "Шерлок Холмс и долина страха". Мультфильм.
16.25 П.Чайковский. Вариации на тему рококо.
16.45 Провинциальные музеи.
17.10 Улица моего детства.
17.30 Новости культуры.
17.40 Сенсация! Сенсация? Сенсация...
18.05 "Мастера Большого театра".
18.40 "О театре и не только...".
19.20 Вечерняя сказка.
19.30 Новости культуры.
19.50 "Жизнь прошла". Док.фильм.
20.25 После новостей...
20.45 "Вечера с Вероникой Долиной".
21.10 Фильм "Осенняя сказка".
23.00 Новости культуры.

НТВ

05.00 Сегодня утром.
05.15, 07.15 Спорт, погода.
05.20, 06.20 Криминал.
05.35, 07.40 Карданный вал.
05.50, 07.20 Впрок.
06.35 В печать.
06.50 Тушите свет.
07.50 Час быка.
07.55 Сериал "Досье детектива Дуровского".
09.00 Сегодня.
09.25 Сериал "Любовь и тайны Сансет Бич".
10.25 Фильм о фильме. "Затворник".
11.00 Сегодня.
11.25 Комедия "Сильва".
13.00 Сегодня.
13.30 Старый телевизор.
14.40 Впрок.
15.00 Сегодня.
15.30 "Улица Сезам".
15.55 Сериал "Страсть".
16.55 Сериал "Полицейская академия".
18.00 Сегодня.
18.35 "Глас народа".
20.05 "О, счастливчик!".
21.00 Сегодня.
21.50 Тушите свет.
22.05 Профессия - репортер.
22.25 Фильм "Убийца с красной лентой".
00.20 Сериал "За гранью возможного".

Sobota

21 kwietnia

БТ

6.30 Доброе утро, Беларусь!
7.00 Новости.
7.10 Доброе утро, Беларусь!
8.00 "Самозванцы". Сериал (Россия).
9.00 Новости.
9.10 "Тайный мир Алекс Мак". Сериал для детей (Англия-Германия).
9.35 Здоровье. Тележурнал.
10.05 Королевская охота.
10.30 "Обертоны. Портрет Клода Дебюсси". Телефильм (Международный Французский Канал).
11.00 Новости.
11.15 "Все мои дети". Сериал.
12.10 Ток-шоу "Будни". Свободные средства населения.
13.00 Новости.
13.10 "Покушение на ГОЭЛРО". Худ.фильм (Свердловская к/с). 3-я серия.
14.25 Документальный сериал "Сокровища мировой культуры" (Германия).
15.00 Новости (с сурдопереводом).
15.10 "Марсупилами". Мультсериал (Международный Французский Канал).
15.35 "Тайный мир Алекс Мак". Сериал для детей (Англия-Германия).
16.05 "5x5". Информационно-развлекательная программа для старшеклассников.
17.00 "Все мои дети". Сериал.
18.00 Новости.
18.20 Политические диалоги.
18.45 Зона Икс.
19.00 Детективный сериал "Жюли Леско"(Франция).
20.40 Колабельная.
21.00 Панорама. Информационный канал.
21.50 "Тайные пружины политики". Авторская программа Юрия Азаренка.
22.10 "Самозванцы". Сериал (Россия).
23.05 Вечерний экспресс.
23.35 Новости.
23.50 Ночной сеанс. К.Денев и Ж.Депардье в эротической драме режиссера Л.Каракса "Пола Икс" (Франция-Япония-Швейцария).

ОРТ

7.00, 9.00 (с сурдопереводом), 14.00 (с сурдопереводом), 17.00 Новости.
7.15 Программа "100%".
7.40 Мультсеанс: "Замок лгунов".
7.55 Семейная комедия "Альф".
8.25 Играй, гармонь любимая!.
9.10 Смак.
9.30 "Смехопанорама" Евгения Петросяна.
10.10 Дневной киносеанс. Михаил Пуговкин в фильме "Незнакомый наследник".
11.50 Михаил Пуговкин. Крестьянин.
12.50 Веселые истории в журнале "Ералаш".
13.00 Здоровье.
13.40 История одного шедевра. Русский музей.
14.10 Сериал "Китайский городовой".
15.10 "Дисней клуб": "Все о Микки Маусе".
15.35 "Чтобы помнили". Олег Борисов. Ведущий - Л. Филатов.
16.15 В мире животных.
17.20 Легенда века: "АББА".
18.30 Коломбо и другие. Мел Феррер в детективе "Реквием для падающей звезды".
20.00 Время.
20.40 Мэл Гибсон и Джоди Фостер в приключенческом фильме "Козырной туз".
23.00 Песня года. Апрель.
0.40 Чисто американское убийство в фильме "История одного преступления".

РТР

06.30 Диалоги о рыбалке.
06.55 Музыкальная сказка "Золотой цыпленок".
08.10 Золотой ключ.
08.30 "Телепузики".
09.00 Доброе утро, страна.
09.50 "Сто к одному".
10.35 Сам себе режиссер.
11.05 "Каламбур".
11.35 Почта РТР.
12.00 Худ.фильм "Затерянный мир. Неестественный отбор".
13.00 Вести.
13.20 Фильм "Моя любовь".
14.50 "Том и Джерри".
15.00 "Пресс-клуб".
15.45 "Международная панорама".
16.30 "Национальный доход".
17.00 Моя семья. "Случайные связи".
17.55 Аншлаг.
19.00 "Вести" в субботу.
19.50 "Городок".
20.30 Фильм "Уличный боец".
22.30 Триллер "Питон".
00.25 "Наркомания по-русски". Док.фильм.
01.15 Прогноз погоды.

КУЛЬТУРА

09.05 "Аистенок".
09.30 Мой цирк.
09.55 "Аргонавты". Мультфильм.
10.15 Архитектурная галерея.
10.30 "Колено Клер". Худ.фильм.
12.15 Странствия музыканта.
12.35 Дворцовые тайны.
13.00 Золотой пьедестал.
13.30 Новости культуры.
13.45 Театральная летопись XX века.
14.10 "Проклятые короли". Худ.фильм. 5-я серия.
15.50 "Вокзал мечты".
16.15 "Аврора". Мультфильм.
16.30 "Играем Шекспира". Монобалет.
17.30 Сферы.
18.10 Билет в Большой...
18.35 "Автопортрет в гробу, в кандалах и с саксофоном". Док.фильм.
19.45 Дом актера.
20.25 Романтика романса.
21.00 Новости культуры.
21.20 Личные воспоминания о большой жизни.
21.25 Блеф-клуб.
22.05 "Дон Хуан". Худ.фильм. Часть 1-я.

НТВ

07.00 Сегодня.
07.15 Сериал "Закон джунглей".
07.45 "О, счастливчик!".
08.30 Без рецепта.
09.00 Сегодня.
09.15 Криминал.
09.45 "Женский взгляд".
10.25 "Полундра".
11.00 Сегодня.
11.25 Фильм "Дочки-матери".
13.35 "В нашу гавань заходили корабли".
14.40 "Свидетель века".
15.00 Сегодня.
15.30 "Интересное кино".
16.15 "Дог-шоу Я и моя собака".
16.55 Сериал "Полицейская академия".
18.00 Сегодня.
18.45 Герой дня без галстука.
19.20 "О, счастливчик!".
20.10 "Улицы разбитых фонарей-3".
21.30 "Итого".
22.00 Боевик "Монах".
00.05 Сериал "За гранью возможного".

Niedziela

22 kwietnia

БТ

7.00 Існасць. Духовная программа.
7.25 Детективный сериал "Жюли Леско"(Франция).
9.00 Новости.
9.10 "Новые приключения гномов". Мультсериал(Испания).
9.35 Юмористический сериал "Кувалда"(США).
10.05 "Все нормально, мама!" Развлекательная программа.
10.35 "Одиссея команды Кухто". Телеигра.
11.10 Большой завтрак.
11.40 Арсенал. Программа об армии.
12.10 Мультиклуб.
12.35 "Поем с оркестром". Фестиваль белорусской детской песни.
13.10 Документальный сериал "Великие женщины века". Синди Кроуфорд (США-Англия). Заключительная серия.
13.30 Сериал по выходным. "Жемчужины океана"(Франция). 1-я и 2-я серии.
14.35 25-й кадр.
15.00 Новости.
15.10 "Встреча в Троицком" с Александром Домарацким.
15.40 Криминальное досье.
16.10 "Ну, посмотри!" Мультконцерт.
16.40 Премьера телеэкрана. А.Северин, Д.Ольбрыхский, С.Шакуров в драме режиссера А.Вайды "Пан Тадеуш"(Польша-Франция).
18.50 Планета "АРТ".
19.20 Теленавигатор.
19.40 Телебарометр. Прогноз погоды.
20.00 Резонанс.
20.50 Спорт-курьер.
21.05 Жан Маре в приключенческом фильме "Вечное возвращение"(Франция).
23.00 Парижская неделя моды в программе "Новая коллекция".

ОРТ

6.45 Слово пастыря. Митрополит Кирилл.
7.00, 9.00 (с сурдопереводом), 14.00 (с сурдопереводом), 17.00 Новости.
7.10 Служу России!.
7.40 "Дисней-клуб": "Чип и Дейл".
8.05 Утренняя звезда.
9.10 "Непутевые заметки" с Дм.Крыловым.
9.30 Пока все дома.
10.10 Дневной киносеанс. Рина Зеленая в комедии "Иностранка".
11.35 Спецрепортаж.
11.55 Утренняя почта.
12.25 Клуб путешественников.
13.05 "Эх, Семеновна!" Всероссийский конкурс частушек.
13.45 Сокровища Кремля.
14.10 Сериал "Китайский городовой".
15.05 "Дисней клуб": "Гуфи и его команда".
15.35 Умницы и умники.
16.00 Живая природа. "Правда о горилле".
17.20 Концерт Клары Новиковой.
19.10 Служебный роман президента в боевике "Абсолютная власть". 1999 год.
21.30 Времена.
22.50 "На футболе" с Виктором Гусевым.

РТР

06.30 Комедия "Гусарская баллада".
08.00 Русское лото.
08.40 "ТВ Бинго шоу".
09.35 Доброе утро, страна.
10.05 Аншлаг.
11.00 "Городок. Из раннего".
11.30 Большая страна.
12.10 Парламентский час.
13.00 Вести.
13.20 Диалоги о животных.
14.20 Вокруг света.
15.25 "Два рояля".
16.20 Сам себе режиссер.
17.00 "Зеркало".
18.00 Комедия "Самолет летит в Россию".
20.00 Фильм "Первый рыцарь".
22.30 Драма "Пес призрак. Путь самурая".
00.45 Фильм "Телец".
01.40 Прогноз погоды.

КУЛЬТУРА

09.05 "Там на неведомых дорожках".
10.10 "Вовка в тридевятом царстве". Мультфильм.
10.30 Под знаком Поздеева.
11.00 "Крокодилы". Док.фильм.
11.55 Бабушкины рецепты.
12.05 Графоман.
12.35 "Мой Эрмитаж".
13.00 Ток-шоу "Наобум". Зиновий Корогодский.
13.30 Новости культуры.
13.45 Театральная летопись XX века.
14.10 "Проклятые короли". Худ.фильм. 6-я серия.
15.55 Тем временем.
16.20 "Василиса Микулишна". Мультфильм.
16.40 Фрак народа.
17.30 Шедевры мирового музыкального театра.
20.15 Завещание XX века. "Константин Симонов".
21.00 Новости культуры.
21.20 Личные воспоминания о большой жизни.
21.25 "С потолка".
21.55 "Дон Хуан". Худ.фильм. Часть 2-я.

НТВ

07.00 Сегодня.
07.15 Комедия "Девушка с характером".
09.00 Сегодня.
09.15 Фильм "Воскресный папа".
11.00 Сегодня.
11.25 "Депрессия".
11.50 Сериал "Визит к Минотавру".
13.20 "Лицо кавказской национальности".
14.00 "Третий тайм".
15.00 Сегодня.
15.35 Путешествия натуралиста.
16.10 Большие родители.
16.50 Сериал "Полицейская академия".
18.00 Итоги.
19.45 Куклы.
20.00 "Улицы разбитых фонарей-3".
21.20 "Самый человечный человек".
22.50 "Футбольный клуб".
23.30 Сериал "За гранью возможного".

TVP-1

Poniedziałek

08 00 Концерт.
08 25 "Плебания". Сериал пр-ва Польши.
09 20 Мультсериал.
10 35 "Дети для усыновления". Фильм пр-ва США.
12 05 Турнир звезд.
12 55 "Потоп". Часть 2. Фильм пр-ва Польши.
15 15 Стоит посмеяться.
15 40 "Никогда не говори никогда". Фильм пр-ва Англии.
18 00 Телеэкспресс.
18 20 "Клан". Теленовелла пр-ва США.
19 15 Какая это мелодия?
20 00 Вечеринка.
20 30 Новости.
20 51 Спорт.
20 57 Прогноз погоды.
21 05 "Огнем и мечом". Сериал пр-ва Польши.
22 05 Именины у Кристины.
23 10 Тележурнал.
23 30 "Легкость бытия". Фильм пр-ва США.
02 20 "Плебания". Сериал пр-ва Польши.

Wtorek

07 00 Кофе или чай?
07 55 Биржа.
08 30 Телепокупки.
08 45 Кофе или чай?
09 15 Краковские пригороды.
09 30 Новости.
09 41 Прогноз погоды.
09 45 Мультфильмы.
10 10 Программа для детей.
10 25 Веселая математика.
10 40 Программа для детей.
10 55 "Барнаби Джонс". Сериал пр-ва США.
11 45 Дом Муратора.
12 05 "Лэсси". Сериал пр-ва Канады.
13 00 Новости.
13 10 Агробизнес.
13 20 В Евросоюз.
13 45 "Клан". Теленовелла пр-ва Польши.
14 40 Природомания.
14 50 Птицелюб.
15 10 Природомания.
15 15 Из мира науки.
15 35 Время НАТО.
16 00 Новости.
16 10 Тележурнал.
16 35 Рай.
17 05 Программа для молодежи.
17 30 "Мода на успех". Сериал пр-ва США.
18 00 Телеэкспресс.
18 20 Гость первой программы.
18 35 "Клан". Теленовелла пр-ва Польши.
19 00 Какая это мелодия?
19 30 "Исполнение мечты". Сериал пр-ва Польши.
20 00 Вечеринка.
20 30 Новости.
20 56 Спорт.
21 01 Прогноз погоды.
21 10 "Справедливость на колесах". Сериал пр-ва США.
22 00 Теледневник.
22 10 Памяти Мартина Колодыньского.
22 30 Документальный фильм.
22 55 Форум.
23 40 Новости.
00 10 Спортивная программа.
00 15 "Тихие дни в Голливуде". Фильм пр-ва Германии.
01 50 Жизнь на пуантах.
02 10 Дом Муратора.
02 30 Настоящий конец 19 века.
02 50 Окольными путями.

Środa

07 00 Кофе или чай?
07 55 Биржа.
08 30 Телепокупки.
08 45 Кофе или чай?
09 15 Краковские пригороды.
09 30 Новости.
09 42 Прогноз погоды.
09 45 "Мой городок". Сериал пр-ва Канады.
10 10 Программа для детей.
11 00 "Барнаби Джонс". Сериал пр-ва США.
11 55 Просто параграф.
12 10 Экран с цветком.
12 15 Охотничий журнал.
12 35 Современные воины.
13 00 Новости.
13 10 Агробизнес.
13 20 Контрасты.
13 25 Хотим помочь.
13 45 "Клан". Сериал пр-ва Польши.
14 10 Путешествия большие и малые.
14 20 С рюкзаком и чемоданом.
14 40 Путешествие по Интернету.
14 50 Окольными путями.
15 10 Путешествия большие и малые.
15 20 Урок английского языка.
15 35 Время компьютера.
16 00 Новости.
16 10 Безопасность.
16 30 Хозяйство.
17 00 Программа для молодежи.
17 30 "Мода на успех". Сериал пр-ва США.
18 00 Телеэкспресс.
18 20 Гость первой программы.
18 35 "Клан". Теленовелла пр-ва США.
19 00 Какая это мелодия?
19 30 "Узы крови". Сериал пр-ва Польши.
20 00 Вечеринка.
20 30 Новости.
20 56 Спорт.
21 01 Прогноз погоды.
21 10 "Дьявол адвоката". Фильм пр-ва США.
22 40 Облик медиа.
23 05 Криминальная хроника.
23 25 Новости.
23 50 Спортивная программа.
00 00 Репортаж.
00 30 "Жизненный багаж". Фильм пр-ва США.
02 05 Время компьютера.
02 25 Время античности.
02 45 Композиторы.
02 55 Искусство хорального пения.
03 15 Культура армян.

Czwartek

07 00 Кофе или чай?
07 55 Биржа.
08 30 Телепокупки.
08 45 Кофе или чай?
09 15 Краковские пригороды.
09 30 Новости.
09 42 Прогноз погоды.
09 45 Мультсериал.
10 15 Программа для детей.
11 05 "Барнаби Джонс". Сериал пр-ва США.
11 50 Советы.
12 05 У нас ребенок.
12 20 Миллиард в уме.
12 45 Дискотека.
13 00 Новости.
13 10 Агробизнес.
13 20 Горизонты.
13 45 "Клан". Теленовелла пр-ва Польши.
14 10 Амбулатория.
14 20 Документальный фильм.
14 50 Амбулатория.
15 00 Медицина 2001.
15 20 CD курьер.
15 30 Амбулатория.
15 35 360 градусов вокруг тела.
16 00 Новости.
16 10 Рапорт о демократии.
16 30 Автомикс.
16 45 Программа католической редакции.
17 05 Программа для молодежи.
17 30 "Мода на успех". Сериал пр-ва США.
18 00 Телеэкспресс.
18 20 Гость первой программы.
18 35 "Плебания". Сериал пр-ва Польши.
19 00 Двадцать один.
19 35 "Узы крови". Сериал пр-ва Польши.
20 00 Вечеринка.
20 30 Новости.
20 56 Спорт.
21 01 Прогноз погоды.
21 10 "Специальное подразделение". Сериал пр-ва США.
22 00 Дело для репортера.
22 35 Политический еженедельник.
23 25 Новости.
23 50 Спортивная программа.
00 00 Противоречивый документ.
00 40 "Динго". Фильм пр-ва Австралии.
02 25 Романтическое путешествие в Польшу.

Piątek

07 00 Кофе или чай?
07 55 Биржа.
08 30 Телепокупки.
08 45 Кофе или чай?
09 15 Краковские пригороды.
09 30 Новости.
09 42 Прогноз погоды.
09 45 Мультсериал.
10 10 Программа для детей.
11 00 "Барнаби Джонс". Сериал пр-ва США.
11 50 Советы.
12 00 Таков мир.
12 15 Семейный кубок.
12 25 Чудо рождения.
13 00 Новости.
13 10 Агробизнес.
13 25 Генеральная уборка.
13 45 "Плебания". Сериал пр-ва Польши.
14 15 Есть дело.
14 25 Шанс на жизнь.
14 40 Гимназия 2001.
14 45 Забытые профессии.
15 05 Мир религиозных верований.
15 15 Есть дело.
15 20 Урок английского языка.
15 35 Лицом к лицу с Европой.
16 00 Новости.
16 10 События польской культуры.
16 35 У порога.
17 05 Программа для молодежи.
17 30 "Мода на успех". Сериал пр-ва США.
18 00 Телеэкспресс.
18 20 Гость первой программы.
18 30 "Плебания". Сериал пр-ва Польши.
19 00 Двадцать один.
19 35 "Дамский гардероб". Сериал пр-ва Польши.
20 00 Вечеринка.
20 30 Новости.
20 56 Спорт.
21 01 Прогноз погоды.
21 10 "На острие шпаги". Фильм пр-ва Франции.
23 25 Новости.
23 50 Спортивная программа.
00 00 "Лицо". Фильм пр-ва Англии.
01 45 Ополе 2001.
02 05 "Смерть наяву". Фильм пр-ва Франции.
04 10 "Убийственные подходы". Фильм пр-ва США.
05 35 "Противник". Фильм пр-ва США.

Sobota

07 30 Польские танцы.
07 40 Все об огороде.
08 10 Агролиния.
09 00 Животные мира.
09 30 Новости.
09 42 Погода.
09 45 Католическая программа для детей.
10 10 Кибермания.
10 40 У. Дисней представляет.
12 00 "Наследство". Сериал пр-ва Канады.
12 50 Секреты здоровья.
13 05 Шри Ланка.
13 25 Беседы нового века.
14 00 Новости.
14 10 Женщины белого дома.
14 20 Кинохроника.
14 40 Спортивный журнал.
14 55 Игры с польским языком.
15 20 Лучшие рекламы.
15 40 "Николь зовет на помощь". Фильм пр-ва США.
17 05 На большой сцене.
18 00 Телеэкспресс.
18 20 Гость первой программы.
18 30 Любим польские сериалы.
19 00 Документальный фильм.
19 30 Концерт.
20 00 Вечеринка.
20 30 Новости.
20 51 Спорт.
20 57 Погода.
21 05 "Огнем и мечом". Сериал пр-ва Польши.
22 05 Концерт.
22 55 Спортивная погода.
23 10 "Адвокат дьявола". Фильм пр-ва США.
01 35 Ночь с Интернетом.
02 05 "Клан". Сериал пр-ва Польши.
03 50 "Отцы и сыновья". Часть 3. Фильм пр-ва Германии.
04 55 "Анна О.". Фильм пр-ва США.

Niedziela

07 00 Хотим помочь.
07 15 Прошу ответить.
07 30 Наша гмина.
08 20 Мультфильм.
08 50 Телеутро.
09 15 "Седьмое небо". Сериал пр-ва США.
10 05 Публицистическая программа.
10 45 "Куда идешь?". Сериал пр-ва Италии.
11 45 Развлекательная программа.
12 05 Покажи, что сможешь.
12 35 Мотожурнал.
13 00 Трансляция из Ватикана.
13 10 Католический журнал.
13 25 Открытая дверь.
14 00 Новости.
14 10 Неделя.
14 45 "Волшебницы". Сериал пр-ва США.
15 40 Спортивная студия.
17 30 Сенсации XX века.
18 00 Телеэкспресс.
18 20 Свидание "втемную".
19 05 "Жильцы". Сериал Польши.
19 35 Стоит посмеяться.
20 00 Вечеринка.
20 30 Новости.
20 51 Спорт.
20 57 Прогноз погоды.
21 05 "Трудно быть женщиной". Фильм пр-ва США.
22 50 Чудо рождения.
23 25 Роль для дочери.
00 05 Ниса 2001.
00 25 Кто видел, кто знает...
00 30 Пегас.
01 00 Спортивное воскресенье.
01 20 Спортивная программа.
01 45 Художественный фильм.
03 25 Звезды.

Poniedziałek
16 kwietnia
TVP 2

08 10 Мультфильм.
09 00 Местная программа.
10 00 Польские монастыри.
10 30 Американский импульс.
11 30 "Как я начал вторую мировую войну". Часть 3. Фильм пр-ва Польши.
12 50 "80 дней вокруг света". Фильм пр-ва Англии.
14 25 Шанс на успех.
15 20 Телетурнир.
15 55 Теленовелла пр-ва Польши.
16 25 Концерт.
17 25 "Бэби". Фильм пр-ва Австралии.
19 00 Местная программа.
19 22 Погода.
19 30 Панорама.
19 55 Музыкальная программа.
21 00 Телепредставление.
21 50 Музыкальная программа.
22 00 Панорама.
22 20 Спортивная программа.
22 27 Прогноз погоды.
22 35 "Семейная комедия". Фильм пр-ва Польши.
00 15 Звезды кабаре.
00 50 "Преступление из сна". Фильм пр-ва США.

Polsat

07 00 Музыкальная программа.
08 00 Мультсериал.
08 25 Политические граффити.
08 35 "Солнечный патруль". Сериал пр-ва США.
09 30 "Стражник Техаса". Сериал пр-ва США.
10 30 "Взбунтовавшийся ангел". Сериал пр-ва Аргентины.
11 20 "Фиорелла". Сериал пр-ва Перу.
12 15 "Взбунтовавшийся ангел". Сериал пр-ва Аргентины.
13 05 "Душа человек". Сериал пр-ва США.
13 30 Жизненный шанс.
14 30 Два мира.
15 00 Тележурналы.
15 30 Твой врач.
15 45 Достаточно захотеть.
16 00 Мультсериал.
16 30 Информация.
16 55 "Солнечный патруль". Сериал пр-ва США.
17 45 "Стражник Техаса". Сериал пр-ва США.
18 45 "Фиорелла". Сериал пр-ва Перу.
19 40 Информация.
19 55 Телекурьер.
20 05 "Взбунтовавшийся ангел". Теленовелла пр-ва Аргентины.
21 00 Два мира.
21 30 Жизненный шанс.
22 30 Художественный фильм.
00 30 Бизнес-информация.
00 55 Бумеранг.
01 25 Ночное кино.

Białystok

08 00 Мультсериал.
08 30 Документальный фильм.
09 00 Региональный журнал.
10 00 Документальный фильм.
11 00 Тележурнал.
12 30 Развлекательная программа.
13 30 Приглашение.
14 00 Гора Моисея.
14 30 Музыка соединяет поколения?
15 35 "Клан". Сериал пр-ва Польши.
16 00 Тележурнал.
16 30 Над Неманом.
18 15 Развлекательная программа.
19 00 Региональный журнал.
19 20 Годы двадцатые, годы тридцатые.
21 05 Век спорта.
21 35 Сто лет волейбола.
22 00 Региональный журнал.
23 00 Биографии с рефреном.
23 30 "Медиум". Фильм пр-ва Польши.

Polonia

07 00 "Иисус". Фильм пр-ва США.
08 40 Концерт.
09 40 Польские стада.
10 10 Звездопад польского спорта.
10 35 Концерт.
11 45 "Мапеты из Голливуда". Фильм пр-ва США.
12 45 Театр моего века.
13 45 Тележурнал.
14 20 Развлекательные программы.
15 20 Мультфильм.
14 45 Развлекательная программа.
16 30 Любим польские сериалы.
17 00 Иоан Павел II на святой земле.
18 00 Телеэкспресс.
18 15 Программа для детей.
18 40 Телетеатр.
19 50 Концерт.
20 15 Мультсериал.
20 30 Новости.
20 50 Прогноз погоды.
20 52 Спорт.
21 00 "Сабля от коменданта". Фильм пр-ва Польши.
22 40 Репортаж.
23 10 Концерт.
23 30 Панорама.
23 50 Спортивная программа.
00 00 Концерт.
01 10 Бенефис Симона Шурмея.
01 50 Там где мы есть.
02 00 Концерт.
02 15 Мультсериал.
02 30 Новости.
02 55 Спорт.
02 59 Прогноз погоды.
03 00 "Сабля от коменданта". Фильм пр-ва Польши.
04 40 Концерт.
05 00 Развлекательная программа.
05 35 Звездопад польского спорта.
06 00 Панорама.
06 20 Спортивная программа.
06 30 Это Польша.

Wtorek
17 kwietnia
TVP 2

08 30 Теледневник.
08 50 Студия красоты.
09 00 Местная программа.
09 30 "Добро и зло". Сериал пр-ва Польши.
10 25 "Над спокойной водой". Сериал пр-ва Дании.
11 20 "Окаванго". Сериал пр-ва США.
12 10 Тележурнал экспресса репортеров.
13 00 Воскресенье.
14 00 "Их пятеро". Сериал пр-ва Сериал пр-ва США.
14 45 Для спасения животных.
15 10 Музыкальная программа.
15 35 Телетурнир.
16 10 "Майами Сандс". Сериал пр-ва США.
17 00 Панорама.
17 10 "Успех". Сериал пр-ва Польши.
18 05 Знаки времени.
18 30 Местная программа.
19 22 Погода.
19 30 Панорама.
19 50 Музыкальная программа.
19 55 Один из десяти.
20 25 Сад искусств.
21 00 Рапорт.
21 50 Музыкальный журнал.
22 00 Панорама.
22 20 Спортивная программа.
22 27 Прогноз погоды.
22 35 Вечер с Ягельским.
23 25 "Пусть играет музыка". Фильм пр-ва Польши.
00 45 Документальный фильм.
01 25 "Агент 86". Сериал пр-ва США.

Polsat

07 00 Музыкальная программа.
08 00 Мультфильм.
08 25 Политические граффити.
08 40 "Солнечный патруль". Сериал пр-ва США.
09 35 "Стражник Техаса". Сериал пр-ва США.
10 30 "Взбунтовавшийся ангел". Сериал пр-ва Аргентины.
11 30 "Фиорелла". Сериал Перу.
12 30 "Взбунтовавшийся ангел". Сериал пр-ва Аргентины.
13 30 Жизненный шанс.
14 30 Порванные узы.
15 30 4 x 4. Автожурнал.
16 00 Мультсериал.
16 30 Информация.
16 55 "Ксена". Сериал пр-ва США
17 45 "Стражник Техаса". Сериал
18 45 "Фиорелла". Сериал
19 40 Информация.
19 45 Телекурьер.
20 05 "Взбунтовавшийся ангел". Сериал пр-ва Аргентины.
21 00 Два мира.
21 30 "Адам и Ева". Сериал пр-ва Польши.
22 00 "Однажды в поезде". Фильм
00 00 Бизнес информация.
00 30 "Приятели". Сериал США.
01 00 Футбольный журнал.
01 55 Розовый леденец.
02 25 Телевизионное следственное бюро.
02 55 Музыкальная программа.

Białystok

08 00 "Дэни расскажи мне". Фильм пр-ва Франции.
08 30 Мультсериал.
09 00 Региональный журнал.
09 35 "Королева сердец". Сериал пр-ва Венесуэлы.
10 25 Книги с верхней полки.
10 30 Урок немецкого языка.
10 45 Это тема.
11 00 "В лабиринте". Сериал
11 30 Региональный журнал.
11 45 Экологическая программа.
12 15 "Сорокалетний". Сериал
13 15 Концерт.
14 00 Зигмунд Фрейд.
15 00 Интернет-журнал.
15 10 "Проектировщицы". Сериал
15 35 "Клан". Сериал Польши.
16 00 Телепредставление.
16 30 Тележурнал.
17 30 Бумажный театрик.
17 50 Друзья животных.
18 15 Региональный журнал.
20 00 Музыкальная программа.
20 45 Лауреаты международного конкурса.
21 35 Телекурьер.
22 05 Тележурналы.
23 00 Это тема.
23 15 Беседа дня.
23 35 Потребность секса.
00 30 Интернет-журнал.
00 40 Репортаж концерта.

Polonia

07 00 Кофе мили чай?
07 55 Биржа.
08 30 Львовский салон.
08 45 Кофе или чай?
09 15 Краковские пригороды.
09 30 Новости.
09 40 "Клан". Сериал Польши.
10 05 Мультфильм.
10 30 "Сабля от коменданта". Фильм пр-ва Польши.
12 10 Концерт.
12 30 Документальный фильм.
13 00 Новости.
13 10 Ближе к искусству.
13 30 Покорители Карпат.
13 50 Атом, звезды, жизнь.
14 10 "Клан". Сериал Польши.
14 35 Ян Павел II на святой Земле.
15 30 Концерт.
16 00 Новости.
16 10 Тележурнал
17 00 Репортаж.
17 10 Развлекат. программа.
17 30 "Янка". Сериал Польши.
18 00 Телеэкспресс.
18 20 Гость первой программы.
18 35 Программа для детей.
18 50 За кулисами ПНР.
19 20 Телепокупки.
19 35 "Клан". Сериал Польши.
20 00 Вести Полонии.
20 15 Мультсериал.
20 30 Новости.
21 00 "Успех". Сериал Польши.
21 30 Форум.
22 30 Концерт.
23 30 Панорама.
23 50 Спортивная программа.
23 55 Документальный фильм.
00 20 Концерт.
00 45 Форум.
01 30 Новости.
02 00 Вести Полонии.
02 15 Мультсериал.
02 30 Новости.
03 00 "Клан". Сериал Польши.
03 30 "Успех". Сериал Польши.
04 00 Форум Полонии.
05 00 Ближе к искусство.
05 15 Тот, который пахнет.
05 35 В райском саду.
06 00 Панорама.
06 20 Спортивная программа.
06 30 За кулисами ПНР.

Środa
18 kwietnia
TVP 2

08 30 Теледневник.
08 50 Студия красоты.
09 00 Местная программа.
09 30 Теленовелла пр-ва Польши.
10 00 "Над спокойной водой". Сериал пр-ва Дании.
10 55 "Цена риска". Сериал пр-ва США.
11 20 "Шляпа пана Анатолия". Фильм пр-ва США.
12 50 Телетурнир.
13 25 Семейное телепредставление.
14 20 "Их пятеро". Сериал пр-ва Сериал пр-ва США.
15 05 Для спасения животных.
15 30 Развлекательная программа.
15 55 Отчизна.
16 10 "Майами Сандс". Сериал пр-ва США.
17 00 Панорама.
17 10 "Успех". Сериал пр-ва Польши.
18 05 Публицистическая программа.
18 30 Местная программа.
19 22 Прогноз погоды.
19 30 Панорама.
19 50 Музыкальная программа.
19 55 Один из десяти.
20 25 Музыкальная программа.
21 00 Экспресс репортеров.
21 50 Музыкальная программа.
22 00 Панорама.
22 20 Спортивная студия.
22 26 Прогноз погоды.
22 35 "Безоружная". Фильм пр-ва США.
00 20 Авто.
00 45 Солдаты Гитлера.
01 30 "Ты прекрасна". Сериал пр-ва Англии.
02 20 Европейский футбольный обзор.

Polsat

07 00 Музыкальная программа.
08 00 Мультфильм.
08 25 Политические граффити.
08 35 "Ксена". Сериал пр-ва США
09 30 "Стражник Техаса". Сериал пр-ва США.
10 30 "Взбунтовавшийся ангел". Сериал пр-ва Аргентины.
11 30 "Фиорелла". Сериал пр-ва Перу.
12 30 "Сладкий яд". Сериал
13 30 "Адам и Ева". Сериал
14 00 Жизненный шанс.
15 00 Программа для детей.
15 30 Дрозда.
16 00 Мультсериал.
16 30 Информация.
16 55 "Солнечный патруль". Сериал пр-ва США.
17 45 "Стражник Техаса". Сериал
18 45 "Фиорела". Сериал Перу.
19 40 Информация.
19 45 Курьер.
20 05 "Взбунтовавшийся ангел". Сериал пр-ва Аргентины.
21 00 Два мира.
21 30 "Адам и Ева". Сериал
22 00 Лига мастеров.
00 00 Бизнес-информация.
00 30 Телевизионное следственное бюро.
01 00 Футбольный журнал.
01 55 "Гроздь гнева". Фильм пр-ва США.
03 00 Музыка на бис.

Białystok

08 00 Мультсериалы.
09 00 Региональный журнал.
09 35 "Королева сердец". Сериал
10 25 Книги с верхней полки.
10 30 Ближе к закону.
10 45 Это тема.
11 00 "В лабиринте". Фильм
11 30 Тележурнал.
11 45 Телекурьер.
12 15 "Вайпер". Сериал США.
13 00 Теленовости.
13 15 Программа кабаре.
14 00 Железные дороги Европы.
14 30 Ковальский Шмидт.
15 00 Региональный калейдоскоп.
15 10 "Проектировщицы". Сериал пр-ва Англии.
15 35 "Клан". Сериал Польши.
16 00 Репортаж с концерта.
16 30 Региональный журнал.
17 30 Среди друзей.
17 50 "Циркачи". Фильм Австрии.
18 15 Региональный журнал.
20 00 "Польские дороги". Сериал пр-ва Польши.
21 35 Телекурьер.
22 00 Сериал.
22 30 Региональный журнал.
23 00 Это тема.
23 15 Беседа дня.
23 35 Ближе к закону.
23 45 Теленовости.
00 00 Концерт.
00 35 "Большие надежды". Фильм пр-ва Англии.

Polonia

07 00 Кофе или чай.
07 55 Биржа.
08 05 Кофе или чай.
08 30 Вести Полонии.
08 45 Кофе или чай.
09 15 Краковские пригороды.
09 30 Новости.
09 40 "Клан". Сериал Польши.
10 05 Телеутро.
10 30 "Успех". Сериал Польши.
11 00 Форум Полонии.
12 00 Концерт.
13 00 Новости.
13 10 В стране ста озер.
13 25 Музыкальная программа.
13 45 В райском саду.
14 10 "Клан". Сериал Польши.
14 30 Гость первой программы.
14 40 Ян Павел II на святой земле.
15 35 Тайны армии.
16 00 Новости.
16 10 Концерт.
17 00 Рай.
17 30 Мультсериал.
18 00 Телеэкспресс.
18 20 Гость первой программы.
18 35 Бумажный театрик.
18 50 Беседы нового века.
19 20 Телепокупки.
19 35 "Клан". Сериал Польши.
20 00 Теледневник.
20 15 Мультсериал.
20 30 Новости.
21 00 "Побег". Фильм пр-ва США.
22 15 Концерт.
23 10 Форум Полонии.
23 30 Панорама.
23 50 Спортивная программа.
00 00 Окна.
00 45 Кто видел, кто знает...
01 30 Новости.
02 00 Теледневник.
02 15 Мультсериал.
02 30 Новости.
03 00 "Клан". Сериал Польши.
03 30 "Побег". Фильм пр-ва США.
04 50 Концерт.
05 45 Форум Полонии.
06 00 Панорама.
06 20 Спортивная программа.

Czwartek
19 kwietnia
TVP 2

08 30 Теледневник.
08 50 Студия красоты.
09 00 Местная программа.
09 30 Теленовелла пр-ва Польши.
10 00 "Над спокойной водой". Сериал пр-ва Дании.
10 55 "Цена риска". Сериал США.
11 20 "Господин Анатолий ищет миллион". Фильм пр-ва Польши.
12 35 От уха до уха.
12 45 Телетурнир.
13 15 Программа кабаре.
14 05 "Их пятеро". Сериал пр-ва Сериал пр-ва США.
14 55 Для спасения животных.
15 20 Программа для молодежи.
15 40 Телетурнир.
16 10 Развлекат. программа.
17 00 Панорама.
17 10 "Успех". Сериал Польши.
18 05 Протон.
18 30 Местная программа.
19 22 Прогноз погоды.
19 30 Панорама.
19 50 Музыкальный журнал.
20 00 Один из десяти.
20 25 "Святая война". Сериал пр-ва Польши.
20 55 Развлекат. программа.
21 20 "Модели". Документальная теленовелла.
21 50 Музыкальная программа.
22 00 Спортивная студия.
22 50 Панорама.
22 55 Спортивная программа.
00 00 Панорама.
00 17 Прогноз погоды.
00 25 997. Криминальный журнал.
01 00 "Избранные". Сериал пр-ва Австралии.
01 50 Документальный фильм.

Polsat

07 00 Музыкальная программа.
08 25 Мультсериал.
08 25 Политические граффити.
08 35 "Солнечный патруль". Сериал пр-ва США.
09 30 "Стражник Техаса". Сериал
10 30 "Взбунтовавшийся ангел". Теленовелла пр-ва Аргентины.
11 20 "Фиорелла". Сериал Перу.
12 15 "Сладкий яд". Сериал
13 05 "Приятели". Сериал США.
13 30 "Адам и Ева". Сериал
14 00 Развлекат. программа.
15 00 Телешоу.
16 00 Мультсериал.
16 30 Информация.
16 55 "Ксена". Сериал США.
17 45 "Стражник Техаса". Сериал
18 45 "Фиорелла". Сериал Перу.
19 40 Информация.
19 45 Телекурьер.
20 05 "Взбунтовавшийся ангел". Сериал пр-ва Аргентины.
21 00 Два мира.
21 30 "Адам и Ева". Сериал
22 00 "Миссия во времени". Сериал пр-ва США.
23 00 "Никита". Сериал пр-ва США.
00 00 Бизнес-информация.
00 30 "Приятели". Сериал США.
01 00 "Первая любовь". Фильм
02 40 Музыка.

Białystok

08 00 Мультсериалы.
09 00 Тележурнал.
09 35 "Королева сердец". Сериал
10 25 Книги с верхней полки.
10 30 Урок немецкого языка.
10 45 Это тема.
11 00 "В лабиринте". Сериал
11 30 Региональный журнал.
11 45 Телекурьер.
12 15 "Детектив Бек".
13 00 Сокровищница.
13 30 Образовательный журнал.
14 00 Два мира.
14 30 Животные холодного Севера.
14 55 Ближе к закону.
15 10 "Проектировщицы". Сериал
15 35 "Клан". Сериал Польши.
16 00 Тележурнал природы.
16 30 Региональный журнал.
17 30 Программа для детей.
17 50 "Гарри и Гандерсоны". Сериал пр-ва США.
18 15 Региональный журнал
20 00 "По велению сердца". Фильм пр-ва Италии.
20 45 Образовательный журнал.
21 15 Тележурнал рыболова.
21 35 Телекурьер.
22 05 Сериал.
22 30 Региональный журнал.
23 00 Это тема.
23 15 Беседа дня.
23 35 Волейбольный журнал.
00 00 "Поле". Фильм пр-ва Англии.

Polonia

07 00 Кофе или чай?
07 55 Биржа.
08 05 Кофе или чай.
08 30 Теледневник.
08 45 Кофе или чай.
09 15 Краковские пригороды.
09 30 Новости.
09 40 Теленовелла пр-ва Польши.
10 05 Мультсериал.
10 35 "Побег". Фильм пр-ва США.
11 50 Концерт.
12 40 Форум Полонии.
13 00 Новости.
13 10 Сплетня.
13 35 Мастера.
14 10 Теленовелла пр-ва Польши.
14 45 Кто видел, кто знает...
15 25 Сейчас Полония.
15 40 Программа советов.
16 00 Новости.
16 10 Концерт.
16 30 Театрализованное телепредставление.
17 00 Отчизна.
17 20 Развлекат. программа.
17 30 "Три сумасшедших нуля". Сериал пр-ва Польши.
18 00 Телеэкспресс.
18 20 Гость первой программы.
18 35 Программа для детей.
18 50 Портрет поляков.
19 20 Телепокупки.
19 35 Теленовелла пр-ва Польши.
20 00 Репортаж.
20 15 Мультсериал.
20 30 Новости.
21 00 Театр одного актера.
21 45 Песни В. Шпильмана.
22 35 Сейчас Польша.
23 00 Документальный фильм.
00 00 Панорама.
00 17 погода.
00 20 Спортивная программа.
01 05 Малые формы больших мастеров.
01 15 Театрализованное телепредставление.
01 45 Новости.
02 15 программа для детей.
02 30 Новости.
03 00 Теленовелла пр-ва Польши.
03 25 Театр одного актера.
04 10 Песни В. Шпильмана.
05 05 Сейчас Польша.
05 30 Малые формы больших мастеров.
05 40 Мультфильм.
06 00 Панорама.

Piątek
20 kwietnia
TVP 2

08 30 Теледневник.
08 50 Студия красоты.
09 00 Местная программа.
09 30 Теленовелла пр-ва Польши.
10 00 "Над спокойной водой". Сериал пр-ва Дании.
10 55 "Цена риска". Сериал пр-ва США.
11 20 "Запросто". Фильм пр-ва Австралии.
12 55 Программа кабаре.
13 50 "Их пятеро". Сериал пр-ва Сериал пр-ва США.
14 40 Для спасения животных.
15 05 Могут все.
15 25 Телетурнир.
15 55 Шанс успех.
17 00 Панорама.
17 10 "Добро и зло". Сериал пр-ва Польши.
18 05 Развлекат. программа.
18 30 Местная программа.
19 22 Погода.
19 30 Панорама.
19 50 Музыкальная программа.
20 00 Воздушная кавалерия.
20 30 Сериал пр-ва Польши.
21 00 Концерт.
21 50 Музыкальная программа.
22 00 Панорама.
22 20 Спортивная программа.
22 27 Прогноз погоды.
22 35 "Безжалостные люди". Фильм пр-ва США.
00 10 Польша без фикции.
00 55 "Операция". Сериал США.
01 20 "Люци Аубрак". Фильм пр-ва Франции.

Polsat

07 00 Музыкальная программа.
08 00 Мультсериал.
08 25 Политические граффити.
08 35 "Ксена". Сериал США.
09 30 "Стражник Техаса". Сериал пр-ва США.
10 30 "Взбунтовавшийся ангел". Теленовелла пр-ва Аргентины.
11 30 "Фиорелла". Сериал Перу.
12 30 "Сладкий яд". Сериал
13 30 "Адам и Ева". Сериал
14 00 Развлекат. программа.
15 00 Телешоу.
16 00 Мультсериал.
16 30 Информация.
16 55 "Солнечный патруль". Сериал пр-ва США.
17 45 "Стражник Техаса". Сериал пр-ва США.
18 45 "Фиорелла". Сериал Перу.
19 40 Информация.
19 45 Телекурьер.
20 05 "Взбунтовавшийся ангел". Сериал пр-ва Аргентины.
21 00 Два мира.
21 30 Жизненный шанс.
22 30 "Попался". Фильм США.
00 15 Бизнес-информация.
00 45 Розовый леденец.
01 15 "Рождение демона". Фильм пр-ва Канады.
02 50 Музыка на бис.

Białystok

08 00 Мультсериалы.
08 30 Домик на краю леса.
09 00 Региональный журнал.
09 35 "Королева сердец". Сериал
10 25 Книги с верхней полки.
10 30 Интеграция.
10 45 Это тема.
11 00 "В лабиринте". Сериал
11 30 Региональный журнал.
11 45 Телекурьер.
12 15 "Майк Хамер". Сериал США.
13 05 У себя.
13 35 Европа за забором.
14 05 Мир чудес.
14 30 Бабье лето.
15 00 Региональный калейдоскоп.
15 10 "Проектировщицы". Сериал пр-ва США.
15 35 "Клан". Сериал Польши.
16 00 Спортивный журнал.
16 30 Региональный журнал.
17 30 Телетрансляция.
17 50 "Приключения Пумукла". Сериал пр-ва Германии.
18 00 Люблю дом и сад.
18 15 Региональный журнал.
20 00 Польская волейбольная лига.
22 00 Сериал.
22 30 Региональный журнал.
23 00 Это тема.
23 15 Беседа дня.
23 35 Автострада.
00 00 Большая игра.
01 30 Спортивный журнал.

Polonia

07 00 Кофе или чай?
07 55 Биржа.
08 05 Кофе или чай.
08 30 Мечты и карьеры.
08 45 Кофе или чай.
09 15 Краковские пригороды.
09 30 Новости.
09 40 Теленовелла пр-ва Польши.
10 05 "Три сумасшедших нуля". Сериал пр-ва Польши.
10 35 "Номер 13". Фильм Польши.
11 35 Малые формы больших мастеров.
11 45 Мультфильм.
11 55 Репортаж.
12 25 Любим польские сериалы.
13 00 Новости.
13 10 Варшавские улицы.
13 25 Документальный фильм.
13 45 Четверть часа с кофе.
14 10 Теленовелла пр-ва Польши.
14 35 Гость первой программы.
14 45 Политический еженедельник.
15 30 Квадрат.
16 00 Новости.
16 10 Концерт.
17 00 Современные воины.
17 25 Покажи что сможешь.
18 00 Телеэкспресс.
18 20 Гость первой программы.
18 35 Программа для детей.
18 50 Литературные теленовости.
19 20 Телезакупки.
19 35 Теленовелла пр-ва Польши.
20 00 Вести Полонии.
20 15 Вечеринка.
20 30 Новости.
21 00 "Лица и маски". Сериал пр-ва Польши.
21 55 Тележурнал.
22 10 Сатирическая программа.
22 40 Вечер с Ягельским.
23 30 Панорама.
23 50 Спортивная программа.
00 00 Поговорим.
01 00 Документальный фильм.
01 30 Новости.
02 00 Вести Полонии.
02 15 Мультсериал.
02 30 Новости.
03 00 Теленовелла пр-ва Польши.
03 30 "Лица и маски". Сериал пр-ва Польши.
04 25 Программа Полонии.
04 40 Сатирическая программа.
05 10 Варшавские улицы.
05 30 Документальный фильм.
06 00 Панорама.
06 20 Спортивная программа.
06 30 Литературные теленовости.

Sobota
21 kwietnia
TVP 2

08 00 Эхо недели.
08 30 Попробуем вместе.
09 00 Местная программа.
10 00 "Врач". Сериал пр-ва США.
10 25 Ее стиль.
10 55 Пасхальный фестиваль в Кракове.
11 30 Загадки интеллекта животных.
12 30 программа для детей.
13 00 "80 дней вокруг света". Фильм пр-ва Англии.
14 00 "Паркер Левис никогда не проигрывает". Сериал пр-ва США.
14 30 Арка Ноя.
15 00 "Что люди скажут". Сериал пр-ва Англии.
15 30 Телетурнир.
16 00 Теленовелла пр-ва Польши.
16 30 Большая игра.
17 20 Спортивная программа.
17 35 "Буква любви". Сериал пр-ва Польши.
18 20 Культурная езда.
19 00 Местная программа.
19 22 Прогноз погоды.
19 30 Панорама.
19 50 Музыкальная программа.
20 00 Поляк сможет.
20 35 Спортивная студия.
20 55 Программа кабаре.
21 50 Слово на воскресенье.
22 00 Панорама.
22 20 Спортивная программа.
22 26 Прогноз погоды.
22 35 "Стражник закона". Фильм пр-ва США.
00 15 "Секс в большом городе". Сериал пр-ва США,
00 40 "Страх". Фильм пр-ва США.
02 10 Фестиваль музыки.

Polsat

07 00 Развлекательная программа.
08 00 Дрозда.
08 30 Католический журнал.
09 00 Мультсериалы.
10 30 Сериал для молодежи.
11 00 Развлекательная программа.
12 00 "Сумасшедшая ночь". Фильм пр-ва Франции.
13 45 "Прощальный вальс". Фильм пр-ва США.
15 30 Тадеуш Дрозда.
16 00 4x4. Автожурнал.
16 30 Информация.
16 45 Телешоу.
17 45 "Озеро мечты". Сериал пр-ва США.
18 45 "Их трое и девушки". Сериал пр-ва США.
19 40 Информация.
19 55 Телекурьер.
20 05 "Взбунтовавшийся ангел". Сериал пр-ва Аргентины.
21 00 Жизненный шанс.
22 00 "Натуральный враг". Фильм пр-ва США.
00 00 "Ужасные улицы". Сериал пр-ва США.
01 00 "Повести из склепа". Сериал пр-ва США.
01 30 Плэйбой.
03 00 Музыка на бис.

Białystok

08 00 Мультфильмы.
09 00 Региональный журнал.
10 00 Живи лучше.
10 30 Тележурнал природы.
11 00 "Фред делает мир счастливым". Фильм пр-ва Польши.
12 30 Тайны мыслей.
13 25 Книги с верхней полки.
13 30 Не только для командос.
13 55 Золотые ручки.
14 20 Приглашение.
14 40 Анатомия катаклизмов.
15 15 Пасхальные праздники.
15 30 "Циркачи". Сериал пр-ва Польши.
15 55 Телетурнир.
16 25 Концерт.
17 10 Телетурнир.
17 30 Быть женщиной.
18 00 Региональный журнал.
20 00 Телетеатр.
21 20 Концерт.
21 25 Телепредставление.
21 30 Концерт.
21 40 Журнал телекурьера.
22 00 Региональный журнал.
23 00 "Танцор". Фильм пр-ва России.
00 35 Серьезная музыка.

Polonia

07 00 Сериал пр-ва Польши.
08 00 Эхо недели.
08 30 Вести Полонии.
08 45 Гость первой программы.
08 55 Польские стада.
09 30 Новости.
09 42 Прогноз погоды.
09 45 Зерно.
10 10 Строим мосты.
10 35 "Лица и маски". Сериал пр-ва Польши.
11 35 Учим польский язык.
12 10 "Клан". Сериал пр-ва Польши.
13 20 Духовная культура народа.
14 00 Кулинарное путешествие.
14 30 "Класс на каблуках". Сериал пр-ва Польши.
15 00 Сокровищница.
15 30 Люблю Польшу.
16 00 Мультсериал.
15 25 Сенсации XX века.
16 50 Люди пишут письма.
17 10 Там где мы есть.
17 40 Мультфильм.
17 45 Беседы.
18 00 Телеэкспресс.
18 20 Гость первой программы.
18 30 Приглашение.
18 50 Полония Полонии.
19 25 "Добро и зло". Фильм пр-ва Польши.
20 15 Мультсериал.
20 30 Новости.
20 50 Прогноз погоды.
20 53 Спорт.
21 00 "Деборах". Фильм пр-ва Польши.
22 40 Концерт.
23 30 Панорама.
23 50 Спортивная программа.
00 05 На большой сцене.
00 50 Спортивная программа.
01 00 Приглашение.
01 25 "Добро и зло". Сериал пр-ва Польши.
02 15 Мультсериал.
02 30 Новости.
02 50 Спорт.
02 54 Прогноз погоды.
03 00 "Деборах". Фильм пр-ва Польши.
04 35 Концерт.
05 30 Гость первой программы.
05 40 Сейчас Полония.
06 00 Панорама.
06 20 Спортивная программа.
06 30 Сенсации XX века.
06 55 Программа Полонии.

Niedziela
22 kwietnia
TVP 2

08 05 Фильм для глухих.
08 55 Слово на воскресенье.
09 00 Местная программа.
10 00 "Врач". Сериал пр-ва США.
10 30 Религиозная программа.
11 30 Кулинарное путешествие.
12 00 Документальный фильм.
13 00 "Побег". Фильм пр-ва Англии.
15 00 Развлекательная программа.
15 30 Телетурнир.
16 00 Теленовелла пр-ва Польши.
16 35 Концерт.
17 35 "Добро и зло". Сериал пр-ва Польши.
18 30 Семь дней - мир.
19 00 Местная программа.
19 22 Погода.
19 30 Панорама.
19 50 Музыкальная программа.
19 55 Концерт.
21 50 Музыкальная программа.
22 00 Панорама.
22 20 Спортивная программа.
22 27 Прогноз погоды.
22 35 Сериал пр-ва Канады.
23 35 Финал телеконкурса.
23 30 Театральная студия.
01 05 "Земля - последнее противостояние". Сериал пр-ва США.

Polsat

07 00 Развлекательная программа.
08 00 Твой врач.
08 30 Католический журнал.
09 00 Мультсериалы.
10 00 Программа для детей.
10 30 Сериал для молодежи.
11 00 Развлекательная программа.
12 00 "Сабрина". Сериал пр-ва США.
12 30 "Душа человека". Сериал пр-ва США.
13 00 "Операция "Слон". Фильм пр-ва Дании.
15 00 "Двойная операция". Сериал пр-ва США.
16 00 Развлекательная программа.
16 30 Информация.
16 45 Телешоу.
17 45 "Рыцарь ночи". Сериал пр-ва США.
18 45 Два мира.
19 40 Информация.
20 05 "Взбунтовавшийся ангел". Сериал пр-ва Аргентины.
21 00 Разорванные узы.
22 00 "Шокирующее признание". Фильм пр-ва США.
00 00 На любую тему.
01 00 Футбольный журнал.
03 40 Музыка на бис.

Białystok

08 00 Мультсериалы.
09 00 Региональный журнал.
10 00 Верю, надеюсь, ищу.
10 30 Сериал пр-ва Австрии.
10 55 Строим мосты.
11 25 "Робин Гуд". Сериал пр-ва Англии.
12 20 Читательский журнал.
12 30 Туристический журнал.
13 30 Региональный журнал.
15 30 История Земли.
16 30 Туристический журнал.
17 00 "Наполеон и Европа". Фильм пр-ва Франции.
17 50 Телетурнир.
18 15 Программа кабаре.
19 00 Региональный журнал.
19 20 Читательский журнал.
19 30 Эхо регионов.
20 00 Польская лига волейбола.
22 00 Региональный журнал.
23 00 Биографии с рефреном.
23 30 "Охотник". Фильм пр-ва Франции.

Polonia

07 10 "Добро и зло". Сериал пр-ва Польши.
08 05 Слово на воскресенье.
08 10 Там где мы есть.
08 40 Артист из будущего.
09 05 Мультсериал.
09 30 Музыкальная программа.
10 25 Теленовелла Польши.
11 20 "Дибук". Фильм пр-ва Польши.
13 00 Религиозная программа.
13 10 Католический журнал.
13 25 Открытая дверь.
14 00 Трансляция богослужения.
15 05 Театр для детей.
15 35 Встреча с балладой.
16 40 Биографии.
17 15 К. Мичаловский.
17 25 Любим польские сериалы.
18 00 Телеэкспресс.
18 15 "Матери, жены, любовницы". Сериал пр-ва Польши.
19 05 К. Мичаловский.
19 15 Развлекательная программа.
20 00 К. Мичаловский.
20 15 Мультсериал.
20 30 Новости.
20 50 Прогноз погоды.
20 53 Спорт.
20 55 "Что мне сделаешь, когда поймаешь?". Фильм пр-ва Польши.
22 35 К. Мичаловский.
22 45 Фестиваль оперы и оперетты.
23 35 Панорама.
23 55 Спортивная программа.
00 00 Не только для меломанов
00 40 Документальный фильм.
01 15 Спортивное воскресенье.
01 35 Обычные необычные.
02 15 Мультсериал.
02 30 Новости.
02 50 Спортивная программа.
02 54 Погода.
03 00 "Что мне сделаешь, когда поймаешь?". Фильм пр-ва Польши.
04 40 Фестиваль оперы и оперетты.
05 30 Приглашение.
06 00 Панорама.
06 20 Спортивная программа.
06 30 Кулинарное путешествие.

Polskie tradycje wielkanocne

Obyczaje wielkanocne w Polsce były i są bardzo bogate

Wspomnienia dawnych obyczajów rozrzewniają, bo wiążą się z naszym dzieciństwem, z naszymi rodzicami, dziadkami. Warto na pewno kultywować nasze rodzinne wzorce i obyczaje, bo naród, który podcina własne korzenie przestaje istnieć.

Dzisiaj dla wielu rodzin, które z powagą uczuciową traktują aspekt religijny, istotne znaczenie stanowią treści ewangeliczne z Wielkiego Czwartku, Wielkiego Piątku i Wielkiej Soboty. Uczestniczenie w wieczornej liturgii tych Dni w kościele traktuje się jako zobowiązanie, potrzebę ducha. W tych dniach raczej nie pracuje się na działkach i w ogrodach; pierwszoplanowe działania to przygotowywanie się do świąt w zakresie kulinarnym.

Mycie okien i sprzątanie też musiało być zrobione wcześniej. Nastrój świąteczny zaczyna się tworzyć już w sobotę. Malowanie jajek lub chociaż farbowanie w wywarze z łupin cebuli odbywa się chyba w każdym domu do południa.

Tradycja święcenia potraw w kościele tkwi głęboko w świadomości Polaków, może dlatego, że wielu z nich uczestniczyło w tym od dziecka idąc do kościoła ze swoimi rodzicami lub dziadkami w odświętnych strojach. Artystyczna, piękna dekoracja koszyka przykrytego białą serwetką to dla dziecka powód do dumy. Musi się tam znaleźć kawałek chleba, kiełbaska wędzona, sól, pieprz — niektórzy wkładają również ocet, dlatego, że pojono nim Chrystusa na krzyżu — wkłada się również kawałek ciasta i oczywiście na wierzch pisanki. Koszyczki są nieduże, zawierają jednak podstawowe dary Boże, których aby nie zabrakło przez cały rok.

W domu nęcą zapachy gotowanych i pieczonych mięsiw, ale trzeba poczekać do śniadania wielkanocnego. Do zajęć typowo męskich w tych ostatnich przedświątecznych dniach jest obieranie i tarcie chrzanu, bo na Wielkanoc musi być ostry chrzan ze śmietaną. Trzeba się trochę napłakać, ale to podobno zdrowe. W sobotę patery czy koszyczki kolorowych pisanek już zdobią mieszkania obok wiosennych bukietów, doniczek z owsem, w niektórych domach z żytem lub wreszcie z rzeżuchą. W tej zieleni żytniej, owsianej lub rzeżuchowej staje baranek z chorągiewką — z ciasta, z cukru lub gipsowy. Żyto sieje się na pięć tygodni przed świętami, owies i pszenicę około dziesięciu dni przed, a rzeżusze chyba tydzień wystarczy.

Rezurekcja

W wieczór sobotni po powrocie z kościoła i ostatnich jeszcze zajęciach, po odświeżającej kąpieli trzeba się szykować do snu, bo nazajutrz raniutko wychodzi się na rezurekcję (łac. resurrectio — zmartwychwstanie). Rześki, trochę zimny poranek ma swój urok, rodzi się nowy dzień, jeszcze brzask, a ptaki już śpiewają. Kościół pełen wiernych, idzie się jeszcze uklęknąć i pomodlić się przed grobem Chrystusa. Starsi szukają miejsca w ławce, młodsi na stojąco czekają na rozpoczynającą liturgię wielkanocną procesję, w której ks. proboszcz pod baldachimem przenosi Przenajświętszy Sakrament z miejsca Grobu Chrystusa idąc dookoła kościoła (trzykrotnie) do tabernakulum w głównym ołtarzu. Towarzyszy temu zawsze ta sama wspaniała średniowieczna pieśń wielkanocna „Wesoły nam dzień dziś nastał". Wszyscy wierni emocjonalnie przeżywają radość włączając się do śpiewu. Wspólny śpiew jednoczy, uczucia indywidualne stają się ogólnymi. Wszyscy tak samo odczuwamy i wyrażamy w pieśni wdzięczność i uznanie Chrystusowi — Zwycięzcy, Zwycięzcy, który Miłością i Cierpieniem, a nie siłą fizyczną zdobył przewagę. Najsilniej brzmi refren „Alleluja", co po hebrajsku dosłownie znaczy „Chwalcie Boga".

Pocztówka z około1900 roku ze zbiorów T. Wiśniewskiego

Msza św. utrwala za każdym razem istotę męki i zwycięstwa Chrystusa, który składa ofiarę ze swego życia dla nas, dla naszego zbawienia i gotów jest zawsze w Eucharystii przyjść do każdego człowieka, by z nim być, by go osłaniać, by go wreszcie doprowadzić do Królestwa Niebieskiego.

Świąteczna biesiada

Posileni Komunią św., pobłogosławieni przez kapłana, śpiewamy na wyjście radosną pieśń, np. „Zwycięzca śmierci", wychodzimy tłumnie i spieszymy się do domu na śniadanie. W domu trzeba nakryć stół pięknym białym obrusem, udekorować i zastawić różnymi pysznościami. Na pierwszym miejscu talerzyk ze święconką. Obrane pokrojone jaja, pokrojony chleb, kiełbasa, przyprawy, ciasto. Gdy wszystko już jest na stole po wspólnej modlitwie Głowa rodziny przy wzajemnych życzeniach obdziela jajkiem wszystkich przy stole, wszyscy też wszystkim życzą tego co komu potrzeba. Po zjedzeniu święconego następuje degustacja szynek, baleronów, galantyn, kiełbas, może jeszcze jajek w majonezie i ciast, czasem aż do przesytu.

Po tych i innych przyjemnościach jedni idą na spacer, może na cmentarz, inni oglądają programy telewizyjne bądź czytają gazety, po prostu wszyscy świętują. Typowych obiadów w tym dniu się nie gotuje. Może być bigos lub biała kiełbaska. Przez cały dzień natomiast jest zastawiony stół. Można biesiadować.

Na drugi dzień z rana każdy chce uprzedzić innych i pokropić wodą leżących jeszcze w łóżkach. Po południu jest już po śmigusie-dyngusie. Tymczasem w mieszkaniach odbywają się gościny, a na dworze spacery.

Garść wspomnień

Starsza pani pamięta z dzieciństwa ogromne baby wielkanocne, prezenty od zajączka, dziewczynki otrzymywały nowe sukieneczki. Pracownicy grzecznie witali się z gospodynią całując w rękę i pytali czy mogą ją spryskać perfumami na śmigus-dyngus.

Ale między sobą ci ludzie już nie byli tak delikatni, w poniedziałek panowie oblewali panie, a zwłaszcza panienki w łóżkach. Pościel pływała. We wtorek natomiast kobiety oblewały mężczyzn. Panna, która czymś się naraziła, miewała wysmarowane drzwi wejściowe.

W okolicach Rzeszowa w czasie świąt na podwórka pod okna przychodzili chłopcy w strojach tureckich (turki), z muzyką, śpiewali, składali życzenia, otrzymywali datki. Dyshonorem dla danej rodziny było to, że do niej nie przyszli. Młodzieńcy składający życzenia chodzili też na Wileńszczyźnie, a na pewno i gdzie indziej. W drugi dzień świąt na wsi mężczyźni wyczyniali różne psikusy innym, np. rozbierali wóz i chowali jego części w różnych miejscach, np. koła na dachu.

Ze wspomnień ludzi z Wileńskiego pochodzą zabawy pisankami. Polegały bądź na uderzeniu czubkiem jednego jaja w drugie (stłuczone przechodziło na własność właściciela całego) lub na turlaniu jaj z odpowiedniej postawionej skośnie na podłodze rynienki. Kto swoją pisanką wypuszczoną z tejże rynienki uderzał w inne jajo, zabierał je.

Halina SIEKIERZYŃSKA

ALE JAJA!

Jajka, pisanki, kraszanki

Uroczyste śniadanie wielkanocne poprzedza ceremonia dzielenia się poświęconym jajkiem, co przypomina przełamywanie opłatka na początku wieczerzy wigilijnej i wyraża — podobnie jak obrzęd bożonarodzeniowy — przyjaźń, miłość i życzliwość uczestników wielkanocnej biesiady, a ponadto rzadko kiedy świadomie wypowiadane życzenia płodności.

Symbolika jajka

Bogata, różnorodna, czasem wewnętrznie sprzeczna jest symbolika jajka. W wielu kulturach uważano, że ma ono wspólny rytm ze światem i wszechświatem, ze Słońcem, Ziemią, siłą życiową, płodnością, odrodzeniem, zmartwychwstaniem, kojarzono je z powrotem wiosny, poczuciem bezpieczeństwa, domem, gniazdem, ale także uważano za więzienie, z którego pisklę uwalnia się rozbijając dziobem skorupkę.

Wśród najstarszych i najbardziej rozpowszechnionych symboli są narodziny świata z jaja wyłaniającego się z chaosu.

Jajko odgrywa ważną rolę w wierzeniach religijnych jako symbol zmartwychwstania. W niektórych grobowcach antycznych umieszczano posążki Dionizosa, trzymającego w dłoni jajko oznaczające powrót do życia, wkładano jajka do grobowców egipskich i katakumb rzymskich.

Pisane jaja

Najstarsze pisanki znaleziono podczas prac wykopaliskowych na terenie sumeryjskiej Mezopotamii. Malowanie jajek znane było w czasach cesarstwa rzymskiego. U nas zaś — jak pisze Kadłubek, charakteryzując wewnętrzną sytuację polityczną kraju — *„Polacy z dawien dawna (...) bawili się z panami swymi jak z malowanymi jajkami"*. Owa zabawa, nazywana „na wybitki", „w bitki" lub „walatka".

„Zwyczaj malowania jaj wielkanocnych był powszechny w narodzie" — pisze Gloger w Encyklopedii staropolskiej i podaje różne sposoby, do dziś zresztą stosowane, przygotowywania pisanek i kraszanek. *„Farbują jaja w brezylii czerwonej i sinej, w odwarze z łupin cebuli, z kory dzikiej jabłoni, listków kwiatu malwy, kory olszowej, z robaczków czerwcem zwanych, w szafranie, krokoszu itd. Rysują jajko rozpuszczonym woskiem, aby farba miejsc powoskowanych nie pokryła. Rysowanie zowią "pisaniem", stąd nazwa "pisanki", tak jak dawnych "dzbanów pisanych" (...). Upowszechnione desenie mają swe nazwy od wzorów i podobieństw, rysują więc w gałązki, w drabinki, w wiatraczki, w jabłuszka, w serduszka, w kurze łapki itd. Jako narzędzi do pisania używają szpilek, igieł, kozików, szydeł, słomek i drewienek".*

Kobieca sprawa

Zdobieniem jajek zajmowały się dawniej tylko kobiety i to nie wszystkie; np. jeśli któraś w tym czasie była „nieczysta", nie powinna wykonywać pisanek. Na Podlasiu, w niektórych wsiach, kobiety „piszące" jajka zbierały się w jednej izbie, do której wzbraniano wstępu innym, zwłaszcza mężczyznom. Gdy któryś z nich przypadkiem czy celowo wszedł do wnętrza, kobiety wypędzały go i zacierały ślady po intruzie spluwając ukradkiem lub rzucając za siebie odrobinę soli.

Znak sympatii

Malowane lub kraszone jajka otrzymywali najpierw członkowie rodziny oraz dzieci chrzestne, a później, w tygodniu po Wielkanocy — osoby zaprzyjaźnione. Podarowanie pisanki chłopcu czy dziewczynie poczytywano za dowód sympatii. *„Dorastający chłopak* — czytamy w relacji sprzed wieku — *poczuwszy wolę bożą do którejś z dziewcząt, czeka uroczystości Zmartwychwstania Pańskiego; wtedy wyraża jej swoje uczucia miłosne przez doręczenie pisanki. Jeżeli dziewczyna przyjmie pisankę i w zamian da swoją, to każe tym się domyślać, że będzie wzajemną. Nawiązane tym sposobem miłostki kończą się często małżeństwem"* ("Wisła" 1897; t. XI).

Pisankami obdarowywano nie tylko żywych, lecz także zmarłych, dając w ten sposób wyraz pamięci o przodkach i — być może nie całkiem świadomie — nawiązując do prastarych wierzeń, które kazały upatrywać w jajku zalążka życia i jego potencji, a więc możliwości odrodzenia, ciągłości trwania. Stąd pisanki na cmentarzach, głównie prawosławnych, składane tam w drugą Niedzielę Wielkanocną.

Józef SMOSARSKI

ŚWIĘTO PASCHY

Wielkanoc na świecie

Żydów

Uroczystość obchodzona na pamiątkę wybawienia Izraelitów z niewoli egipskiej. Uczta Paschy miała charakter ofiarny. Baranek musiał być bez skazy i jednoroczny. Należało go wybrać dziesiątego dnia miesiąca nizan, a czternastego dnia zabić. Kości nie wolno mu było łamać.

Spożywano go stojąc, mając biodra przepasane, obuwie na nogach i kij podróżny w ręku.

Odczytywano odpowiednie wersety z Biblii, opisujące wybawienie od śmierci pierworodnych Izraela. Odmawiano specjalne modlitwy i śpiewano okazjonalne pieśni.

Prawosławnych

Jest największą uroczystością roku. Obowiązuje pięciotygodniowy post. Podczas nabożeństw nie śpiewa się radosnych pieśni liturgicznych. Zwiększa się liczba czytań biblijnych. W środy i piątki msza święta zastąpiona jest Liturgią Uprzednio Poświęconych Darów, która jest odprawiana także w Wielkim Tygodniu od poniedziałku do środy. W Wielki Czwartek czyta się „12 Ewangelii", czyli fragmentów o męce Pańskiej. W tym czasie wierni trzymają zapalone świece, które starają się donieść niezgaszone do domu. W Wielki Piątek wierni gromadzą się na czytaniu Pisma Świętego i śpiewaniu Psalmów. Wieczorem odbywa się nabożeństwo tzw. „Wieczernia" (nie ma mszy św.), którego treść przedstawia śmierć i pogrzeb Pana Jezusa. Na zakończenie, na środek cerkwi wynosi się całun, na którym wyobrażony jest Chrystus leżący w grobie. Od tej chwili do Wielkanocy milkną dzwony. Obowiązuje post ścisły. W Wielką Sobotę, przed północą rozpoczyna się Wielkanocna rezurekcja. Nabożeństwo trwa kilka godzin.

Odbywa się procesja rezurekcyjna.

Serbów katolickich

Rozpoczyna się pojawieniem na polnych drogach jeźdźców w czarnych płaszczach i kapeluszach, z kościelnymi chorągwiami w ręku. Okrążają oni pola, łąki oraz lasy aby uzyskać urodzaj.

IT

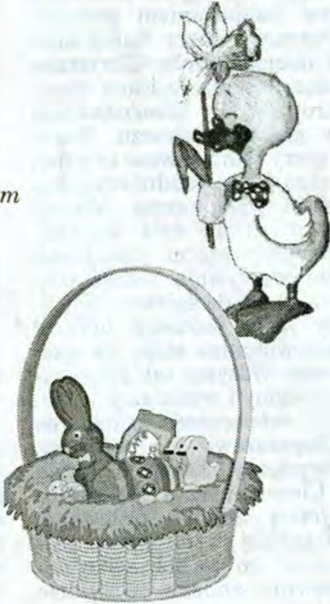
Głosik

Wielkanoc

Wielkie święto

Wstało dzisiaj słonko
z twarzą uśmiechniętą.
Wielkanoc! Wielkanoc!
Przyszło wielkie święto!
Wielkanoc fiołki
pierwsze trzyma w dłoni
i przed Zmartwychwstałym
Jezusem się kłoni.

Spoza gór i morza
leci ptaszków rzesza;
z kwiatami i z ludźmi
do Pana pośpiesza.
A Pan Jezus na nich
patrzy tak miłośnie,
że pod tym spojrzeniem
wszystko śpiewa, rośnie.
Złocistą chorągiew
wznosi Pan łaskawy;
ludziom dobrej woli
ręką błogosławi.

Malowany kurek

Wczesnym rankiem pod oknem zabrzmiała wesoła muzyka. Tereska szybko wyskoczyła z łóżka.
- *Mamusiu, dyngusiarze!* — zawołała.
- *Otwierajcie, bo już dnieje,*
Malowany kurek pieje - śpiewali dyngusiarze.
Tereska wiedziała, że chłopcy mają sikawkę i jak tylko wyjdzie, to ją obleją. Ale kiedy jeszcze raz zaśpiewali, a malowany kurek zatrzepotał skrzydłami, chwyciła swoje pisanki, włożyła mamy płaszcz od deszczu i wybiegła na dwór.
A tu już leją się strugi wody ze wszystkich stron. Jak śmigus, to śmigus! Woda ścieka po płaszczu na ziemię, a Tereska jest całkiem sucha. Podchodzi do kurka i śpiewa:
- *Weź pisanki w kwiatki, w kreski,*
Zapiej pięknie, dla Tereski.
Ale kurek nie umie piać. Wyręczył go Paweł. Schował się za chłopców i zapiał tak głośno, że się odezwały wszystkie prawdziwe koguty we wsi.

O leniwym Jędrzejku

Ciężko Jędrzej jęczy,
nauka go męczy;
lęk ogromny go przenika
już na widok podręcznika.
Dziewiętnaście ma jedynek
ten leniwy maminsynek.
Oj, Jędrzeju, popraw się,
do nauki chciej mieć chęć!

Król na osiołku

Jezus i jego uczniowie szli do stolicy, Jerozolimy. Gdy byli blisko miasta, Jezus wybrał dwóch uczniów i powiedział do nich:
- *Idźcie do najbliższej wioski. Tam znajdziecie osiołka, na którym jeszcze nikt nie jeździł. Odwiążcie go i przyprowadźcie do mnie.*
Tak jak powiedział Jezus, dwaj uczniowie przyprowadzili osiołka. Zarzucili na niego płaszcze. Potem Jezus usiadł na grzbiecie osiołka i ruszył dalej. Wzdłuż całej drogi do Jerozolimy stało wielu ludzi. Gdy zobaczyli Jezusa, rozkładali swoje płaszcze na ziemi pod kopytka osiołka. Inni zrywali wielkie gałęzie palmowe i machali nimi radośnie albo układali na drodze.
- *Niech będzie pochwalony Jezus!* - radośnie krzyczeli ludzie.
- *Witaj nasz Królu!* — wołali inni.
- *Niech będzie pochwalony Pan Bóg w niebie!* - śpiewali wszyscy razem.
Wszyscy witali Jezusa jak króla. A Jezus powoli jechał na osiołku ulicami Jerozolimy.

Jezus umiera na krzyżu

Nie wszyscy ludzie w Jerozolimie byli przyjaciółmi Jezusa. Niektórzy nie mogli słuchać tego, co mówił o Panu Bogu. Nie podobało im się, że tak wielu ludzi chodziło za Jezusem.
- *Przecież ten Jezus nie może być Synem Bożym!* - mówili zazdrośni i źli faryzeusze.
Ci źli ludzie od dłuższego czasu zastanawiali się jak powstrzymać Jezusa. Opowiadali kłamstwa o Nim, a potem kazali Go zamknąć w więzieniu. Piłat, sędzia Jezusa, chciał Go uwolnić. Ale źli ludzie nie chcieli o tym słyszeć.
- *Ukarz Jezusa!* — krzyczeli głośno. Rzymscy żołnierze wzięli Jezusa i ubrali jak króla. Potem zerwali parę gałązek z kolcami. Zrobili z nich koronę i włożyli Jezusowi na głowę. Jeden z żołnierzy śmiał się i wołał do Jezusa:
- *Teraz dopiero wyglądasz jak prawdziwy król!*
Potem żołnierze włożyli na ramiona Jezusa ciężką, drewnianą belkę. Kazali Mu iść z tą belką na wysoką górę. W drodze Jezus minął wielu ludzi. Niektórzy śmiali się z Niego, inni grozili Mu pięściami, jeszcze inni płakali. Tylko jeden człowiek pomógł Jezusowi nieść ciężką belkę. Na szczycie góry żołnierze zrobili z dwóch belek krzyż i przybili do niego Jezusa. Matka Jezusa, Maryja, i Jego uczniowie patrzyli, jak Jezus umiera. Wszyscy byli bardzo smutni. Nagle ziemia się zatrzęsła i zrobiło się ciemno.
- *Boże Ojcze, oddaję Ci moje życie* - zawołał głośno Jezus i umarł.
Gdy to zobaczył dowódca rzymskich żołnierzy, powiedział:
- *Jezus był naprawdę Synem Bożym.*

© J. WANIUKIEWICZ
Wkrótce Wielkanoc!

Na drugi dzień przyjaciele zdjęli z krzyża ciało Jezusa i złożyli je w grobie. Piłat rozkazał zamknąć grób wielkim kamieniem. Przed wejściem postawił żołnierzy, którzy dzień i noc go pilnowali.

Jezus żyje!

Uczniowie Jezusa byli bardzo przestraszeni po Jego śmierci. Zamknęli się w domu i bali się wyjść na zewnątrz. Trzeciego dnia po śmierci Jezusa jedna z kobiet poszła do Jego grobu. Miała na imię Maria Magdalena. Gdy podeszła bliżej, przestraszyła się tego, co zobaczyła. Kamień przy wejściu do grobu był odsunięty. Zajrzała do środka. Grób był pusty. Maria Magdalena zaczęła płakać. Nagle przed wejściem do grobu zobaczyła dwóch aniołów w lśniących szatach.
- *Dlaczego płaczesz?* — zapytał jeden z nich.
- *Bo ktoś zabrał stąd Jezusa* — odpowiedziała Maria Magdalena.
- *Co się stało? Dlaczego płaczesz?* — zapytał ją Ktoś z tyłu.
Maria Magdalena odwróciła się. Zobaczyła jakiegoś Mężczyznę. Myślała, że to był ogrodnik.
- *Panie, powiedz mi, czy ty zabrałeś Jezusa z grobu?*
Wtedy Nieznajomy zawołał:
- *Mario!*
Maria Magdalena od razu poznała ten Głos. To nie był ogrodnik. To był sam Jezus!
- *Mario, idź i powiedz moim uczniom, że Ja żyję* - powiedział Jezus do Marii. Maria pobiegła do uczniów tak szybko jak tylko mogła.
- *Jezus żyje!* — krzyknęła radośnie. - *Widziałam Go na własne oczy!*

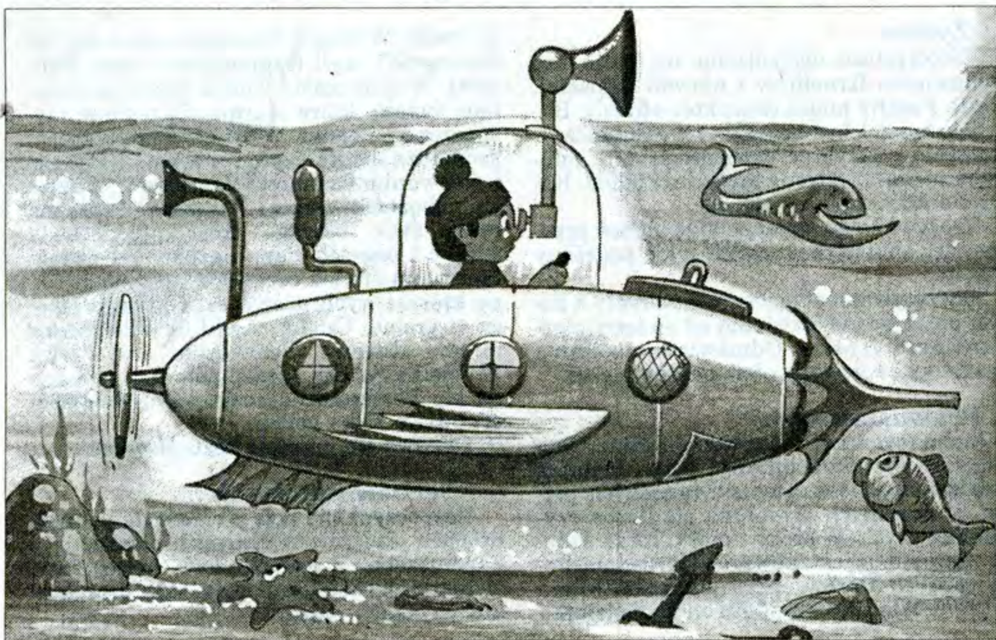
Tomasz niedowiarek

Jezus wszedł do domu i ukazał się swoim uczniom. Gdy tylko Go zobaczyli, bardzo się ucieszyli. Widzieli na Jego rękach i stopach rany po gwoździach. Teraz już byli pewni, że Jezus naprawdę żyje. Jedynie Tomasz nie widział wtedy Jezusa. Był poza domem i gdy wrócił nie wierzył opowieściom uczniów.
- *Naprawdę widzieliśmy żywego Jezusa!* - mówili radośnie uczniowie.
- *Jeśli nie zobaczę i nie dotknę Jego ran, nie uwierzę wam* — odpowiedział Tomasz. Kilka dni później wszyscy uczniowie spotkali się razem. Zamknęli drzwi. Tym razem był z nimi także Tomasz. Nagle Jezus pojawił się w środku domu. Pozdrowił wszystkich uczniów i stanął przed Tomaszem.
- *Podejdź, Tomaszu* — powiedział Jezus. - *Dotknij moich ran. Ja naprawdę żyję. Uwierz w to!*
Teraz Tomasz już się przekonał, że to naprawdę żywy Jezus. Ukląkł na kolana i powiedział:
- *Ty jesteś moim Panem i Bogiem!*

Stephania Jeffs i Graham Round
„Biblia na dobranoc"

Specjalna łódź podwodna

Tata czytał Wojtusiowi bajkę o księżniczce, którą zbójcy barona, zwanego Czarnym Ptaszyskiem, porwali dla okupu. Wszyscy szukali księżniczki, lecz nigdzie nie mogli Jej znaleźć. Wreszcie policja wytropiła bandycki statek, który stał zakotwiczony w małej zatoczce, ukrytej pośród skał. Wojtuś był bardzo ciekawy, jak potoczą się dalsze losy dziewczyny. Kiedy zasypiał, zastanawiał się, jak uratować księżniczkę. Postanowił zaczekać w pobliżu w podwodnej łódeczce i obserwować przez teleskop statek Czarnego Ptaszyska, a kiedy zapadnie noc, wdrapać się na pokład, porwać księżniczkę i zabrać ją w bezpieczne miejsce.

Figle wiatru

Wiosenny wiatr do klasy wpadł. Dmuchnął parę razy, rozsypał wyrazy. Ale co tam! Przecież wy potraficie ustawić je jak należy.

trąbce Franek . na trąbi
fika cyrku w kozły . Pajac
na fajkę . pali mostku Kapitan
konia Janek . dla
przyniósł siana
Kaczeńce rzeką nad . zakwitły
gruszki drzewie Na
rosną smaczne

Kwiecień - plecień, bo przeplata trochę zimy, trochę lata.

Po Urbanie (16.IV) chwile jakie i lato takie.

W dzień Wojciecha (23.IV) świętego ptaki przylatują jego.

Idzie wiosna

Wiosna idzie
Idzie wiosna
Dużo pociech
Niesie ona.
Daje nadzieję
na dobry urodzaj,
aby zboże rosło
ludziom radość niosło.
Wiosna idzie
i dużo ciekawych
radosnych dni
przyniesie ona mnie.
Słońce grzeje
już cieplej stało
I chmurek ciemnych
nie stało na niebie.
Jaskółka w niebie
Śpiewa radośnie,
Że przyszła wiosna
ciepła, słoneczna.

Julia KIEDO
7 klasa Żuprany

Przygotowała
Tatiana ZALESKA

ZAMKOWE WZGÓRZE

Zajmiemy się tutaj tym odcinkiem Grodna, który znajduje się na wysokim, prawym brzegu Niemna, między wjazdem przez most od strony Warszawy a Kołożą, która dziś stanowi część miasta.

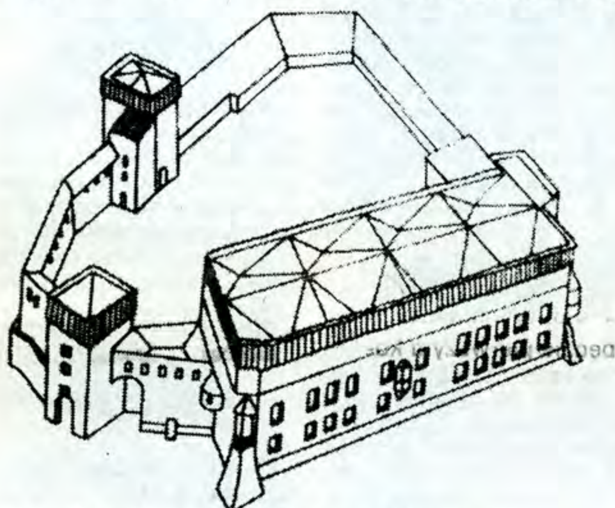
Prastare dzieje

Stare miasto powstało i rozwinęło się mniej więcej na północ od rzeki. Niemen wyznaczał dawniej jego granicę, tak jak płynie: na linii z południowego wschodu na północny zachód. Zresztą i dziś, bez względu na rozrosłą zabudowę blokową, dzielnica po — tak to nazwijmy — „warszawskiej" stronie Niemna to przedmieście.

Przyczyna zainteresowania się tym odcinkiem skarpy nadrzecznej jest prosta: po pierwsze — tu tradycyjnie ulokowany był ośrodek władzy książęcej, a potem królewskiej, po wiek XVIII włącznie; po drugie — jest to zmarnowany a bardzo atrakcyjny kawałek miasta nad dużą i piękną rzeką, którego historia przez wieki była sprzężona z dziejami Polski.

Zabudowa z natury obronnego wypiętrzenia skarpy przy ujściu rzeczki Horodniczanki do Niemna ma historię prastarą. W okresie przedchrześcijańskim był tu ośrodek kultu pogańskiego. Lokalni władcy wystawiali tu kolejne obwarowane siedziby. Średniowiecze to okres ciągłych wojen na tym terenie; po kolejnych atakach ulepszano fortyfikacje drewnianoziemne. Wiek XII przyniósł stopniową wymianę drewnianych umocnień grodu na mur obronny; w drugiej połowie XIII i w XIV stuleciu rozbudowywano elementy murowane zamku. Tak jak wzgórze płockie, wypiętrzenia skarpy nadniemeńskiej były niegdyś o wiele obszerniejsze, a wąwozy je dzielące były głębsze.

Za panowania wielkiego księcia litewskiego Witolda, brata stryjecznego Władysława Jagiełły, powstał po pożarze w 1398 roku — na miejscu starszych budowli — zamek gotycki, który w 1445 roku stał się królewskim. Tu właśnie, w Grodnie, poselstwo przybyłe z Krakowa ofiarowało koronę Kazimierzowi Jagiellończykowi. Rekonstrukcję zabudowy tego odcinka nadniemeńskiej skarpy zawdzięczamy warszawskiemu architektowi Jarosławowi Wojciechowskiemu. Opublikował on wyniki swoich prac w roku 1938. Do wnikliwych i żmudnych badań Wojciechowskiego niewiele możemy dziś dodać.

Stary Zamek w czasach Stefana Batorego. Rekonstrukcja J. Wojciechowskiego z 1937r. Repr. J. Langda

Książęce wzgórze

Nie ulega wątpliwości, że stulecia XV i XVI to czas, gdy część nadrzeczna miasta tętniła życiem: ogniskowało się ono właśnie tutaj, gdyż na zamku był ważny ośrodek władzy, a zabudowa na wzgórzach rozrastała się. W Grodnie urzędowali wielcy książęta litewscy: Witold do 1430 roku, krótko po nim Świdrygiełło, od roku 1440 po 1492 Kazimierz Jagiellończyk, którego syn — Kazimierz — kanonizowany w 1527 roku, zmarł na zamku w Grodnie w 1484 roku.

Zamek, jeszcze gotycki, ukazuje najsłynniejszy widok Grodna w ogóle, nie tylko od strony Niemna. Miasto rysował w 1567 roku niemiecki malarz Hans Adelhauser, miedzioryt według tego rysunku zrobił rok później norymberczyk Mathis Zundt. Wtórny - i bardziej znany - sztych-kopię wykonał później Franz Hogenberg do tomu drugiego dzieła „Civitates orbis terrarum", wydanego w Kolonii w 1577 roku.

Widok ten ukazuje zabudowę sąsiadujących wzgórz. Bliższe Kołoży, lewe, zajmuje obronny zamek górny — właściwy — Arx latericia. Jest on wzniesiony na planie nieforemnego trójkąta, o wymiarach 90x120x46 m. Najdłuższy bok wzgórza ciągnie się wzdłuż Niemna, średni od Horodniczanki, najkrótszy od strony miasta.

Nowy Zamek na wzgórzu

Na sąsiednim wzgórzu pośród niższej zabudowy Domus Regia, który powstał około połowy XV stulecia. Jak sugeruje Wojciechowski, zastąpił on wcześniejszy zamek dolny, przypuszczalnie w formie barbakanu przypominającego krakowski Rondel. Domus Regia był wielkim budynkiem mieszkalnym, w którym — w wielkiej izbie o siedmiu oknach — odbywały się w XVI stuleciu sądy i lokalne sejmiki.

Na widoku z 1567 roku rysownik utrwalił konkretną chwilę historyczną z czasu panowania Zygmunta Augusta: do Grodna wjeżdża poselstwo moskiewskie z Fiedorem Iwanowym Umnowo-Kołaczowym na czele. Przed mostem wita ich marszałek Wołłowicz z oddziałem wojsk polskich i litewskich.

Pałac Batorego

Główna część zamku Witoldowego posłużyła jako rdzeń pałacu Stefana Batorego, który po raz pierwszy przybył do Grodna w 1579 roku. Z inicjatywy tego władcy powstały w Grodnie także inne budowle. Nowy pałac Stefana Batorego został posadowiony na gotyckich murach i mimo przebudowy zarys całego zamku pozostał gotycki. Zburzono wówczas dwie baszty, wjazdową i okrągłą, oraz blok murów od strony miasta, jednakże w piwnicach, parterze a także wyższych kondygnacjach pałacu Batorego tkwił w dużym stopniu zamek Witoldowy.

Za twórców pałacu Batorego uważa się różnych architektów, lecz Jarosław Wojciechowski przychylał się do tradycyjnej atrybucji, że to Scoto z Parmy był głównym projektantem. Andrzej Fischinger, autor monografii Santi Gucciego, przypuszcza, że to on był autorem przebudowy. Z pewnością z jego warsztatu pochodziły rzeźby związane z architekturą pałacu. Siedzibę królewską ozdabiał wówczas od strony dziedzińca trójarkadowy ganek o dwóch kondygnacjach, na piętrze ażurowy. Mieścił on dwubiegowe schody na piętro.

W ciągu dziesięciu lat panowania Batorego na wzgórzach nadniemeńskich znów panował duży ruch. Król ten — bardzo ruchliwy i ciągle się przemieszczający — stosunkowo często przyjeżdżał do Grodna, a zatem jego tutejsze rezydencje musiały być utrzymywane w dobrym stanie. W 1580 roku król zatrzymał się tu dwukrotnie: jadąc na wyprawę zadnieprzańską i w drodze powrotnej. W 1581 roku przyjmował w Grodnie posłów cara Iwana Wasiljewicza. Rok później odbył tu naradę Senat Rzeczypospolitej debatujący nad pretensjami szlacheckimi. W 1584 roku Batory przyjął tu posła królowej angielskiej Elżbiety I - Herberta, a także poselstwo księcia pruskiego. Poselstwa były prawdopodobnie przyjmowane na oficjalnych audiencjach nie na zamku, lecz w największej izbie Domus Regia. Rok później Batory z Grodna planował wyprawę na Moskwę. Zmarł na zamku 12 grudnia 1586 roku.

Oprócz pałaców — na wzgórzu zamkowym i tak zwanej Batorówki przy Rynku — powstał w Grodnie z inicjatywy tegoż władcy most na Niemnie. Pisarz Szymon Starowolski, urodzony dwa lata po śmierci Batorego, sympatyk cywilizacji Belgów i Holendrów, który czterokrotnie odbył podróż po krajach Europy Zachodniej, ocenił ten most jak najpiękniejszy w Polsce XVII wieku.

cdn.

Bożena WIERZBICKA

ZBRODNIA

Nieznana tragedia

Ponoje - kolejne miejsce zagłady Polaków na Wschodzie

Mariusz Wróblewski, przebywający w Rosji współpracownik Regionalnego Ośrodka Studiów i Ochrony Środowiska Kulturowego w Białymstoku, otrzymał 14 lipca 1999r. od Iwana Wdowina, dyrektora Muzeum w Rewdzie koło Murmańska, fax, zawierający informacje o istnieniu w latach 1939-1940 na Półwyspie Kolskim we wsi Ponoje nad rzeką Ponoje przy jej ujściu do Morza Białego (Przylądek Korabielny) obozu koncentracyjnego. W obozie tym przebywali jeńcy — Polacy, zarówno mężczyźni jak i kobiety, budujący lotnisko i drogę. W sąsiedztwie z Ponojami istniał cmentarz z murowanymi nagrobkami, na których figurowały polskie nazwiska poległych. Zdaniem mieszkańców wsi Ponoje, jeńców stracono zatapiając barkę w Morzu Białym.

Iwan Wdowin w 1996r. zorganizował ekspedycję muzealną, celem której było zlokalizowanie cmentarza i zgromadzenie informacji miejscowej ludności. Wspólnie z Wiktorem Pilipienką, dawnym komendantem posterunku straży granicznej w Ponojach, usiłował dotrzeć do cmentarza, co im się jednak nie udało.

Regionalny Ośrodek, który dysponuje oryginałem listu, prowadzi badania naukowe nad środowiskiem kulturowym regionu historycznego Podlasia, tej części naszego kraju, która wówczas wchodziła w skład Wielkiego Księstwa Litewskiego, poznając wartości kultury materialnej i duchowej jego mieszkańców. Realia historyczne powodują, że prace studialne muszą się łączyć z poznaniem losów Podlasian. Już dwukrotnie instytucja ta miała okazję zaistnieć jako odkrywca i inspirator badań nad pomordowanymi w trakcie II wojny światowej. Po raz pierwszy na łamach "Gońca Kresowego", organu prasowego Towarzystwa Przyjaciół Grodna i Wilna Oddział w Białymstoku, opublikowano relację z ekshumacji pomordowanych przez sowietów obrońców Grodna we wrześniu 1939r. na przedmieściu Druck w Grodnie. Po raz drugi białostocki Ośrodek zorganizował wizję lokalną we wsi Olmonty pod Białymstokiem, gdzie mieszkaniec tej wsi wskazał mogiłę pomordowanych 23 czerwca 1946r. w białostockim więzieniu żołnierzy Podziemia, w tym legendarnego dowódcy Rybnika — pseudonim "Jerzy". Stało się to podstawą ekshumacji i uroczystego pogrzebu tych bohaterów.

Dr hab. Józef Maroszek, Uniwersytet w Białymstoku, Instytut Historii, dyrektor Regionalnego Ośrodka Studiów i Ochrony Środowiska Kulturowego, prezes Białostockiego Towarzystwa Naukowego. Kierunki badań: historia Podlasia na tle dziejów Litwy i Polski, wartości środowiska kulturowego obszarów dawnego Wielkiego Księstwa Litewskiego.

Relacje zawarte w liście Wdowina mają ogromne znaczenie w poszukiwaniach masowych miejsc uwięzienia i straceń Polaków w byłym ZSRR w latach 1939-1941, dlatego publikujemy tekst, który w polskim tłumaczeniu brzmi:

14 lipca 1999r.

Szanowny Mariuszu!

Nie wiem, gdzie znajdzie Cię niżej napisana informacja, mam nadzieję, że jeszcze zdążysz być na miejscu pochowania Waszych rodaków. Przyszło mi nie raz być na polskim cmentarzu w Ponojach. Niestety moja próba otrzymania więcej informacji poprzez organy FSW nie zakończyła się sukcesem. Mam nadzieję, że Tobie powiedzie się lepiej i w tym wypadku będę wdzięczny za każdą wiadomość.

Jeszcze raz dziękuję za gościnność na obozie w Riabom.

Z uszanowaniem
dyrektor Muzeum w Rewdzie Iwan Wdowin

Obiekty związane z WOW. Północne wybrzeże półwyspu, ujście rzeki Ponoj, wieś Ponoje, Przylądek Korabielny.

W 1939 roku niedaleko wsi Ponoje rozpoczęła się budowa lotniska. Budowali polscy jeńcy wojenni, oni też budowali drogę wyłożoną brukiem, łączącą lotnisko z Przylądkiem Korabielnym. Długość drogi wynosiła 18 km.

W późniejszym czasie w miejscu starego lotniska wybudowano nowe. Brukowa droga zachowała się jedynie w tych miejscach, gdzie podstawą był twardy grunt. W pozostałych miejscach droga była rozmyta. Jeńców polskich wywieziono w nieznane, tak jak nie wiadomo skąd ich przywieziono. Stary ludzie w Ponojach wspominają, że byli to oficerowie z żonami. Wielu umarło w Ponojach. Polski cmentarz położony jest na lewym brzegu rzeki Ponoj. Jeśli idąc od strażnicy pogranicznej po drodze na północny zachód, to po przejściu półtora kilometra na samym skraju urwistego brzegu niedużego zalewu znajduje się cmentarz. Odległość od drogi to jakieś 200-300 m. Między cmentarzem a drogą znajdują się ruiny starej granicznej strażnicy. W bieżącym roku u straży granicznej na półwyspie Korabielnym była komisja na kontroli. Zapoznałem się z Wiktorem Pilipienką. Około siedem lat wcześniej, kiedy on sam był dowódcą tej strażnicy, spacerował z kolegą w dół rzeki. Natknął się na kamienne nagrobki z wyrytymi polskimi nazwiskami. Poprosiłem go, aby pokazał mi to miejsce, lecz mimo tego, że wiele razy szukaliśmy, nie udało się nam go znaleźć. Przeszkadzała trawa i gęste zarośla krzaków. Kilka razy udawało mi się słyszeć od mieszkańców Ponojów, że barkę, na której wywieziono Polaków, zatopiono w Morzu Białym. Nie wiem, czy to jest prawda.

Ze sprawozdania ekspedycji 1996 roku.

Iwan Wdowin

Należy mieć nadzieję, że kiedy coraz więcej mówi się o losach Polaków wywiezionych i pomordowanych na terenie ZSRR, rozgłos zyska również sprawa Ponojów. Obecnie nie znamy nawet dokładnej liczby więźniów obozu na Półwyspie Kolskim. Nie znamy ich nazwisk ani rejonu Rzeczypospolitej, z jakiego zostali deportowani. Wydaje się, że sprzyjająca atmosfera polityczna (telefon Putina do Kwaśniewskiego w sprawie nowych miejsc zagłady Polaków w Rosji) umożliwi dotarcie do odpowiednich materiałów archiwalnych i ostatecznie wyjaśnią się okoliczności zbrodni w Ponojach.

Józef MAROSZEK

KALENDARIUM

Hołdy pruskie

Marcello Bacciarelli (1731-1818) Hołd pruski

Zgodnie z postanowieniami traktatu krakowskiego z 1525r. Albrecht Hohenzollern, w związku z przekazaniem mu w lenno Prus Książęcych, zobowiązał się w imieniu własnym i następców składać osobiście władcom Polski hołd jako formalne potwierdzenie stosunku zależności lennej Prus od Korony. W kilka dni później Albrecht złożył Zygmuntowi Staremu hołd na rynku krakowskim (upamiętniony przez J. Matejkę w słynnym obrazie „Hołd pruski"). Odtąd kolejni książęta pruscy przy obejmowaniu lenna i po koronacji nowego króla wypełniali to zobowiązanie. Ostatni raz osobiście złożył hołd Władysławowi IV w 1641r. Fryderyk Wilhelm Hohenzollern, w podczas koronacji Jana Kazimierza (1649r.) uczynił to przez posłów. Na mocy zaś traktatów welawsko-bydgoskich (traktaty międzynarodowe Polski), Prusy Książęce przestały być lennem Polski.

Chrzest Polski

W 966 książę Polan Mieszko I, wraz ze związanymi z nim możnymi, przyjął chrzest z rąk duchownego włoskiego Jordana. Fakt ten zapoczątkował długotrwały proces chrystianizacji ziem polskich. Dzięki przyjęciu chrztu Polska dołączyła do chrześcijańskiej Europy, co wzmocniło pozycję państwa Piastów i ułatwiło kontakty międzynarodowe. Zabezpieczało także ziemie polskie przed agresywnymi wyprawami pod pretekstem nawracania pogan. Chrześcijaństwo wzmacniało autorytet władcy jako pomazańca bożego. Umożliwiało sprowadzenie do Polski duchownych, pomocnych w organizowaniu państwa i Kościoła. W 968 utworzono pierwsze biskupstwo w Poznaniu, najprawdopodobniej podległe bezpośrednio Rzymowi. Pierwszym biskupem został Jordan. Zapoczątkowało to budowę organizacji kościelnej na ziemiach polskich.

PIOSENKA NA ŻYCZENIE

Alleluja, biją dzwony

2. Biją długo i radośnie,
Że aż w piersiach serce rośnie,
Triumf prawdzie dan.
Alleluja...
3. W majestacie Boskiej chwały
Idzie Chrystus Zmartwychwstały
Między uczniów swych.
Alleluja...
4. Dzień wesoły nam dziś nastał,
Pan po męce zmartwychpowstał,
Płynie pieśni ton.
Alleluja...

Gratulacje!

Winszujemy serdecznie Księdza z powodu nagrody — odznaki pamiątkowej — „2000 lat chrześcijaństwa" — za rzetelną pracę na rzecz odrodzenia duchowej i kulturowej spuścizny. Dziękujemy za czułe Księdza serce, za pomoc ludziom. Szczerze życzymy Księdzu zdrowia i szczodrych łask Bożych. Niech dobry Pan Bóg daje Księdzu nowe siły, a Matka Boska Łaskawa otula Księdza zawsze swoją opieką i swoją miłością

parafialny komitet kościoła Bożego Ciała w Nieświeżu

Zarząd Oddziału SZ ZPB w Oszmianie z okazji Świąt Wielkanocnych składa najlepsze życzenia **Konsulowi Generalnemu RP w Grodnie Sylwestrowi SZOSTAKOWI wraz z małżonką**, życzymy szczęścia, zdrowia oraz opieki Bożej na co dzień. Niech Chrystus Zmartwychwstały błogosławi w pracy

Zarząd Oddziału SZ ZPB w Oszmianie

Kochanemu mężowi, ojcu i dziadkowi **Ryszardowi STANIEWSKIEMU** z okazji jubileuszu 70. urodzin składamy najserdeczniejsze życzenia długich lat w zdrowiu i szczęściu, pociechy z dzieci i wnuków, pogody ducha oraz błogosławieństwa Bożego na co dzień

żona, dzieci i wnukowie

Kochanemu ojcu **Józefowi ZALESKIEMU** z okazji urodzin z całego serca życzymy mocnego zdrowia, ciepła rodzinnego, zadowolenia i satysfakcji z pracy oraz opieki Bożej na dalsze lata

Tatiana i Jerzy

Oto dzień, który Pan uczynił, radujmy się w nim i weselmy!

Kochani Rodacy!
Z okazji Świąt Wielkanocnych przesyłam serdeczne podziękowania, życzenia pełnej radości świątecznej, wielu łask Bożych. Niech Chrystus Pan Umęczony, a potem Zwycięzca Śmierci obdaruje Wasze rodziny potrzebnymi łaskami zdrowia, pokojem serca i mocą ducha w znoszeniu codziennych utrapień.
Alleluja!

prezes Oddziału SZ ZPB w Indurze Teresa Hołownia

Drodzy Sybiracy!
Zdrowych i pogodnych Świąt Zmartwychwstania Pańskiego i wiele obfitości Bożych łask Wam i Waszym rodzinom przesyła

prezes Stowarzyszenia Sybiraków Halina Jakołcewicz

Z okazji Świąt Wielkanocnych **pracownikom Konsulatu Generalnego RP w Grodnie, Zarządowi Głównemu SZ ZPB oraz zespołowi redakcyjnemu Głosu** najserdeczniejsze życzenia zdrowia, szczęścia, pogody ducha, powodzenia w życiu osobistym, sukcesów w pracy na rzecz odrodzenia polskości na Białorusi składa

Oddział SZ ZPB w Jeziorach

Czcigodnemu księdzu Pawłowi ASTUKIEWICZOWI z okazji Świąt Wielkanocnych i jubileuszu urodzin najlepsze życzenia zdrowia, pogodnych dni oraz Bożego błogosławieństwa na trudnej drodze kapłaństwa

w imieniu jego siostrzeńców Emilii i Marka oraz w imieniu własnym składa Kazimierz Sadowski

Z okazji Świąt Wielkanocnych najserdeczniejsze życzenia **Zarządowi Głównemu ZPB** oraz wszystkim pracownikom, redaktorom gazety **Głos znad Niemna** życzymy zdrowia, sukcesów w życiu osobistym i zawodowym. Niech radosne Zmartwychwstanie Chrystusa wniesie w życie każdego z nas iskierkę. Niech w sercu każdego z nas zapanuje spokój, którego tak bardzo potrzebujemy

Zarząd Oddziału SZ ZPB w Oszmianie

Zarząd Rejonowego Oddziału SZ ZPB w Oszmianie z okazji Świąt Wielkanocnych składa **wszystkim rodakom z rejonu oszmiańskiego** najserdeczniejsze życzenia Wesołych Świąt i smacznego jajka.

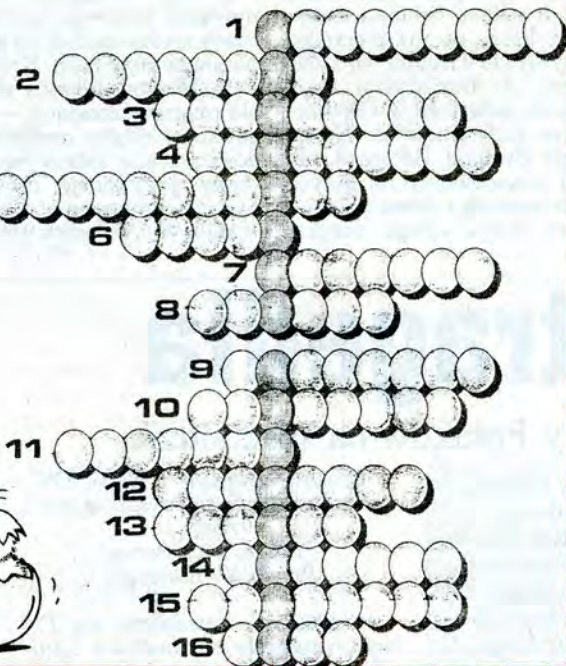

Z okazji urodzin **Eugeniusza KASOBUCKIEGO** serdeczne życzenia szczęścia, zdrowia, pomyślności oraz błogosławieństwa Bożego

życzy Oddział SZ SPB w Smorgoniach

Krzyżówka świąteczna

1. nazwa nadchodzących świąt
2. miesiąc
3. inna nazwa pisanek
4. ptaszek zwiastujący wiosnę
5. dzień tygodnia, w którym bawimy się w śmigus-dyngus
6. "kotki" na wierzbie
7. wiosną ptaki budują, by złożyć tam jajka
8. to ją topimy w pierwszym dniu wiosny
10. wiosenne kwiaty
11. "noś go i przy pogodzie"
12. miesiąc, w którym obchodzimy "prima aprilis"
13. kolor wiosny
14. mały, żółty ptaszek, jeden z wielkanocnych symboli
15. na Wielkanoc podobno przynosi słodycze i upominki.
16. drożdżowa, puchata, z bakaliami i lukrem, prawdziwie wielkanocna;

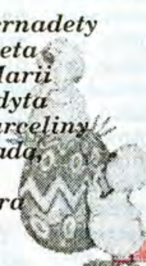

KARTKI Z KALENDARZA

19.04.1943 — Wybuch powstania w getcie warszawskim.
22.04.1794 — Wybuch powstania w Wilnie pod dowództwem płka Jakuba Jasińskiego.
22.04.1919 — Odezwa J. Piłsudskiego do mieszkańców byłego Wielkiego Księstwa Litewskiego", obiecująca prawo do samookreślenia dla narodu litewskiego i białoruskiego.
22.04. L945 — Juliusz Mieroszewski w "Orle Białym": "Ów dzień 17 września 1939 roku powtórzył się nad Wisłą".

Czy pamiętasz, że...

16 kwietnia - *Benedykta, Bernadety*
17 kwietnia - *Roberta, Aniceta*
18 kwietnia - *Bodusława, Marii*
19 kwietnia - *Leona, Ekspedyta*
20 kwietnia - *Agnieszki, Marceliny*
21 kwietnia - *Anzelma, Konrada, Bartosza*
22 kwietnia - *Teodora, Sotera*

GŁOS znad Niemna

Wydawca: Z S "Związek Polaków na Białorusi"
Adres redakcji: 230023 Grodno ul. Dzierżyńskiego 32
Tel. (0152) 72-31-69, fax (0152) 72-00-75
e-mail: glosznadniemna@mail.grodno.by
glosznadniemna@yahoo.com
Internet: http://glos-znad-niemna.virtualave.net
Punkt redakcyjny w Mińsku: (8-0172) 52-24-16
Redaktor naczelny Andrzej DUBIKOWSKI
Redaktorzy: Tatiana ZALESKA (zastępca redaktora naczelnego), Irena EJSMONT (redaktor wydania), Wiktor SAWONIAKA(sekretarz redakcji),Halina EJSMONT, Andrzej Pisalnik, Waldemar PRECKAJŁO, Iness TODRYK

Korekta: Alina EJSMONT, Alicja SAMIEC
Obsługa komputerowa: Jolita ONIŚKO, Anna SKORB
Prenumeratę: półroczną, kwartalną, dwumiesięczną lub miesięczną można zamówić w każdym urzędzie pocztowym na Białorusi (do dnia 15 każdego miesiąca). Prenumeratę w Polsce przyjmują placówki Ruchu S.A. Indeks w Polsce 329258
Cena gazety w prenumeracie miesięcznej wynosi 455 BYB, w sprzedaży w kioskach - 100 BYB.

Рэгістрацыйнае пасведчанне № 685. Індэкс 63863
Аб'ём выдання - 3 друкаваныя аркушы
Заказ № - 1222 **Наклад 6860** асобнікаў.
Штотыднёвік **"Глос знад Немна"**(на польскай мове)
ISSN 1563-3233
Адрас рэдакцыі:230023 Гродна, вул. Дзяржынскага, 32
Друк: Гродзенская абласная ўнітарнае паліграфічнае прадпрыемства "Гродзенская друкарня"
Гродна, вул.Паліграфістаў, 4
Падпісана да друку 12.04.2001 у 15[00]
Я касць друку адпавядае якасці прадстаўленых рэдакцыяй дыяпазытываў.

BĄDŹMY W KONTAKCIE

Czekamy na Państwa telefony od godziny 9.00 do 18.00, od 18.00 do 9.00 możecie Państwo zostawić wiadomość na automatycznej sekretarce.

tel. (0152) 72-31-69